

**KNJIŽNICA
RADLJE OB DRAVI**
Mariborska cesta 6
2360 RADLJE OB DRAVI
Tel.: 02 888 04 04
E-pošta: info@knjiznica-radlje.si

LETNO POROČILO

2022

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

KAZALO

POSLOVNO POROČILO	3
SPLOŠNI DEL	3
1 Predstavitev javnega zavoda	3
1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda	3
1.2 Ustanovitelj zavoda	3
1.3 Zakonske podlage	3
1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi	4
1.5 Predstavitev odgovornih oseb	5
2 Cilji in sporočila	6
POSEBNI DEL	8
3 Podatki o izvajanju knjižnične dejavnosti v letu 2022	8
4 Letni prirast knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka	8
4.1 Letni prirast konvencionalnega gradiva	8
4.2. Elektronsko gradivo	11
4.3 Knjižnična zbirka	12
5 Obratovalni čas, obisk, izposoja in članstvo v letu 2022	13
5.1 Obratovalni čas knjižnice	13
5.2 Obisk knjižnice	15
5.3 Izposoja gradiva	16
5.4 Članstvo	18
6 Kulturne in druge dejavnosti	21
6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma	21
6.2 Dejavnosti za spodbujanja branja pri otrocih in mladini	23
6.3 Dejavnosti za spodbujanja branja pri odraslih	26
6.4 Sredstva in kadri za izvedbo dejavnosti in prireditev	30
7 Zaposleni v knjižnici	30
8 Strokovno delo	31
9 Prostori knjižnice in oprema	32
9.1 Prostori knjižnice	32
9.2 Oprema	32
10 Povezovanje knjižnice z okoljem	34
RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA	35
1 Bilanca stanja za leto 2022 in pojasnila	37
1.1 Bilanca stanja za leto 2022	37
1.2 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	38
1.3 Kratkoročna sredstva	38
1.4 Kratkoročne obveznosti	39
1.5 Obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	39
2 PRIHODKI IN ODHODKI 2022	40
2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2022	40
2.2 Prihodki glede na vir financiranja	41
2.3 Pregled odhodkov za leto 2022 v primerjavi z letom 2021	42
2.4 Pregled odhodkov za leto 2022 v primerjavi s finančnim načrtom	43
2.5 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	44
3 Ostali računovodski izkazi	45
3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka	45
3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb	45
3.3 Izkaz računa financiranja	45
POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih	46

POSLOVNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev javnega zavoda

1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda

Zavod posluje pod imenom Knjižnica Radlje ob Dravi
Sedež zavoda: Mariborska cesta 6, 2360 Radlje ob Dravi
Davčna številka: 81782268, zavod ni davčni zavezanec
Matična številka: 5814197
TRR: 01301-6030373775, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
Telefon: 02 88 80 404
E-naslov: info@knjiznica-radlje.si

1.2 Ustanovitelji zavoda

Ustanovitelji zavoda so občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Naštete občine so knjižnico ustanovile z aktom: **Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi**, MUV 21/03.

1.3 Zakonske podlage za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi – državni in lokalni zakoni, predpisi, akti:

- Zakon o knjižničarstvu - ZKnj-1, UL RS 87/01, 96/2002-ZUJIK in 92/15
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu – ZKnj-1A, UL RS št. 92/15
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK, UL RS št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg in 3/22 – ZDeb
- Zakon o zavodih. UL RS 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. UL RS 73/03, 70/08 in 80/12
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. UL RS 88/03
- Pravilnik o razvidu knjižnic. UL RS 74/17
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. UL RS št. 38/16 in 1/17 – popr.
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. NUK/navodila št. 007-3/2013
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/2003
- Zakon o delovnih razmerjih, UL RS 21/2013 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu. UL RS 43/2011
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 16/07 – UPB, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP in 59/19
- Zakon o javnih uslužbencih. UL RS 63/2007-UPB in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. UL RS 108/2009-UPB in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor. UL RS 57/2008 in spremembe
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS. UL RS št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18, 160/20 in 88/21
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, UL RS 110/08, 12/15 in 12/19
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture UL RS 7/2009, 33/10, 50/17 in 111/21

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti, UL RS 9/09, 108/11 in 65/16
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice. Ministrstvo za kulturo 2018
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. 1995
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju. UL RS 23/04, 71/04 in 14/06
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. UL RS št. 73/05 in spremembe
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, MUV 21/2003
- ostali zakonski predpisi, ki vplivajo na področje izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi ima **organizirano knjižnično mrežo**, s katero skrbi za uresničevanje knjižnične dejavnosti na območju občin **Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju, to je za skupno 15.678 prebivalcev (stanje po 1. 7. 2022).**

Osrednja knjižnica je **Knjižnica v Radljah ob Dravi**, kjer poteka glavnina strokovnega in upravno-administrativnega dela – tu je tudi sedež knjižnice. Krajevne knjižnice so na Muti, v Vuzenici, Podvelki in Ribnici na Pohorju ter izposojevališče na Kapli.

Osrednja knjižnica v Radljah: pogled na oddelek za odrasle in na otroški oddelek

krajevna knjižnica na Muti

krajevna knjižnica v Podvelki

pred selitvijo - krajevna knjižnica v Vuzenici – po preselitvi

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

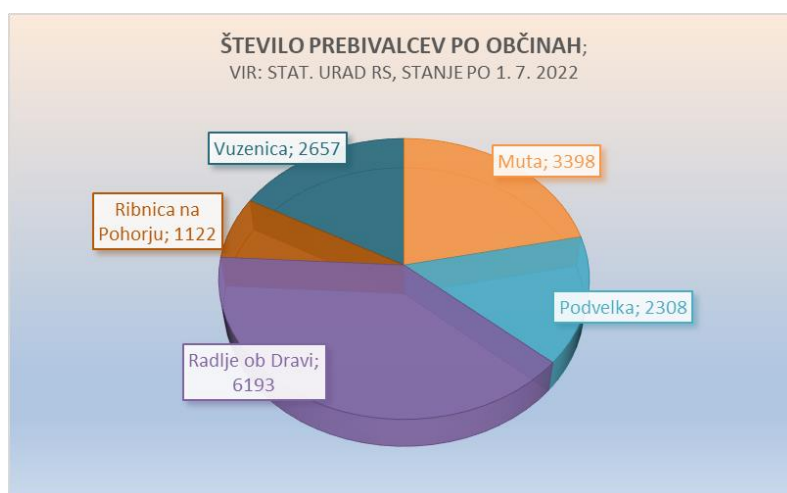

krajevna knjižnica v Ribnici na Pohorju

izposojevališče na Kapli – v šoli

Prebivalci po občinah na območju, za katero izvaja Knjižnica Radlje ob Dravi knjižničarsko dejavnost:

1.5 Predstavitev odgovornih oseb

- a) Direktorica Slavica Potnik;
- b) Svet zavoda (trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki uporabnikov in trije predstavniki zavoda).

a. Direktor / direktorica zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovske načrte, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi. Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

b. Svet zavoda opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2022 sestal trikrat na rednih sejah in izvedel eno korespondenčno sejo.

Na šesti (6.) korespondenčni seji 4. 2. 2022 je sprejel sklep o potrditvi Poročila inventurne komisije o popisu osnovnih sredstev in knjižničnega gradiva na dan 31. 12. 2022.

Na trinajsti (13.) redni seji 22. 3. 2022 je obravnaval letno poročilo o delu knjižnice za leto 2021 in ugotavljal redno delovno uspešnost direktorice za leto 2021 ter sprejel usklajen finančni načrt in program dela za leto 2022.

Na štirinajsti (14.) redni seji 26. 10. 2022 se je svet knjižnice seznanil s polletnim poročilom knjižnice, sprejel predlog finančnega načrta za leto 2023 in predlog programa dela za 2023.

Na petnajsti (15.) redni seji 7. 12. 2022 se je svet seznanil s kratkim vsebinskim poročilom o delu knjižnice v letu 2022 ter obravnaval in sprejel poslovnik knjižnice, odpiralni čas ter cenik za leto 2023.

2 CILJI IN SPOROČILA

Cilji Knjižnice Radlje ob Dravi izhajajo iz zakonskih podlag, na podlagi katerih knjižnica izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo in so natančneje določeni v 36. členu Zakona o knjižničarstvu, ki predpisuje:

»Knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, morajo imeti:

- *ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,*
- *ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev,*
- *ustrezen prostor in opremo,*
- *ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.«*

V poročilu poročamo o vseh navedenih pogojih in doseganju ali nedoseganju le teh.

Prav tako v poročilu poročamo o opravljenih storitvah in dejavnostih, ki jih Zakon o knjižničarstvu določa v 2. členu:

»Knjižnična dejavnost, ki je knjižnična javna služba, zajema:

- *zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,*
- *zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,*
- *izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,*
- *posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,*
- *sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,*
- *pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,*
- *informacijsko opismenjevanje,*
- *varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,*
- *drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.«*

In poročamo o opravljenih nalogah, ki so poleg nalog iz 2. člena zakona predpisane za splošne knjižnice v 16. členu zakona:

»Splošne knjižnice, ki izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, zagotavljajo storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Splošne knjižnice v okviru javne službe iz 2. člena tega zakona tudi:

- *sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,*
- *zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,*
- *zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,*
- *organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,*
- *organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,*

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- *organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.*

Splošne knjižnice so vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Splošne knjižnice lahko opravljajo tudi gospodarsko dejavnost, če je ta oziroma njen prihodek namenjen opravljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Splošna knjižnica lahko prenese posamezne naloge iz druge alinee na osrednjo območno knjižnico ali v soglasju z njo na drugo knjižnico s tega območja.«

Poglavitni cilj knjižnice je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev.

Za doseganje cilja moramo doseči posamezne cilje, ki si jih permanentno zastavljamo:

- vsem občanom zagotoviti dostop do kakovostnih knjižničnih storitev,
- spremljati novosti in posodabljati knjižnično dejavnost v skladu s potrebami sodobne družbe,
- uporabnikom omogočati dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij,
- z ustrežno ponudbo prireditev in dejavnosti razvijati bralno kulturo, izboljšati kvaliteto življenja, kvalitetno preživljanje prostega časa in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov,
- knjižnico oblikovati in vzdrževati kot prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi,
- skrbeti za motivirane zaposlene, ki jih odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost,
- sodelovati z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

Za doseg vseh ciljev moramo

- **poskrbeti za ustrezno število zaposlenih** in ustrezno strukturo strokovno usposobljenega kadra,
- **vzdrževati učinkovito mrežo** knjižnic in izposojevališč na svojem območju, da bodo imeli prebivalci območja, za katerega delujemo, dostop do knjižničnih storitev,
- **pridobivati knjižnično gradivo** in oblikovati knjižnično zbirko, ki bo v vsaki knjižnici ustrezna tako po strukturi, kot po aktualnosti in obsegu,
- **obdelati in pripraviti podatke o gradivu** v knjižnični zbirki tako, da bodo v največji meri v pomoč uporabnikom in strokovnim delavcem pri iskanju gradiva in informacij o njem,
- **poslovati z uporabniki** v času, ki je zanje najbolj ugoden in primerno obsežen glede na obisk,
- **poskrbeti za prostorske pogoje**, da bodo dovolj veliki za postavitev knjižničnega gradiva in komunikacijsko opremo, ki je nujna za dostop do informacij,
- **zagotavljati komunikacijsko, računalniško in programsko opremo**, potrebno za zaposlene in za obiskovalce knjižnice ter razviti kvalitetno informacijsko službo,
- **razvijati dodatne dejavnosti**, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu, katerih cilj je vzpodbujanje bralne kulture in vključitev čim več prebivalcev v uporabo storitev, ki jih zavod ponuja.

Glede na omejitve pri sredstvih moramo natančno in skrbno izdelati načrt razvoja in porabe sredstev, ga vsako leto uskladiti z vsemi petimi občinami, saj je realizacija našega načrta v celoti odvisna od posluha posameznih lokalnih skupnosti. Žal v poročilih zadnjih nekaj let poročamo o stagnaciji na področju zaposlovanja potrebnih kadrov, o prenizkih sredstvih za dopolnjevanje ustrezne knjižnične zbirke in o ponekod še neustreznih prostorskih pogojih in pogojih opreme, zaradi česar zgoraj navedeni cilji niso uresničeni.

POSEBNI DEL

3 PODATKI O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETU 2022

Knjižnica Radlje ob Dravi pri izvajanju knjižnične dejavnosti beleži, spremlja in analizira podatke ter na podlagi ugotovitev prilagaja, spreminja in posodablja posamezne aktivnosti. Hkrati so podatki v različnih primerjavah pomembni kazalci uspešnosti dela. Predvsem so podatki kvantitativni in brez podrobnejše predstavitve suhoparni ter enostranski. Vedno bolj se tako izvajalci kot uporabniki zavedamo potrebe po **kvalitativnem vrednotenju učinka** izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe, kar pa je veliko težje merljivo, manj objektivno in metodološko nedorečeno.

V nadaljevanju poročila smo tako zajeli konkretno merljive rezultate našega dela v letu 2022: prirast in stanje knjižnične zbirke, obisk knjižnice in izposajo, obratovalni čas, članstvo, število, vrste in obisk kulturnih prireditev ter podatke o zastopanosti kadrov, razpoložljivosti prostorov in opreme.

4 LETNI PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA in KNJIŽNIČNA ZBIRKA

4.1 LETNI PRIRAST KONVENCIONALNEGA GRADIVA

V letu 2022 smo kupili skupno 2.171 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 499 enot. V letu 2021 smo kupili 2.090 enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli 450 enot.

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2022 povečal v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu za 3,9 %, povečala so se tudi namenska sredstva za konvencionalno gradivo: za 5,7 %. V skupnem znesku je bilo namenskih sredstev za nakup gradiva v letu 2022 za 6 % več kot v letu 2021. Za 0,5 % so se povečala sredstva Ministrstva za kulturo za nakup gradiva, vendar pod pogojem, da se 20 % sredstev nameni nakupu e-knjig v slovenskem jeziku in da se kupi elektronsko dostopne zvočne knjige. Knjižnica je iz lastnih sredstev načrtovala za nakup gradiva 3.000 € in uspela nameniti 4.245 €, kaj je 42 % več od nameravanega in kar 4 krat več, kot je bilo lastnih sredstev za nakup gradiva namenjenih v letu 2021, ko je knjižnica zaradi nižjih lastnih prihodkov lahko namenila le 1.047 €. Sredstev iz občinskih proračunov je bilo enako kot leto prej. V letu 2022 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 1,8 % višja kot leto prej; znašala je 24,4 €, v letu 2021 pa 23,97 €.

Prirast gradiva v letu 2022 po oddelkih knjižnice:

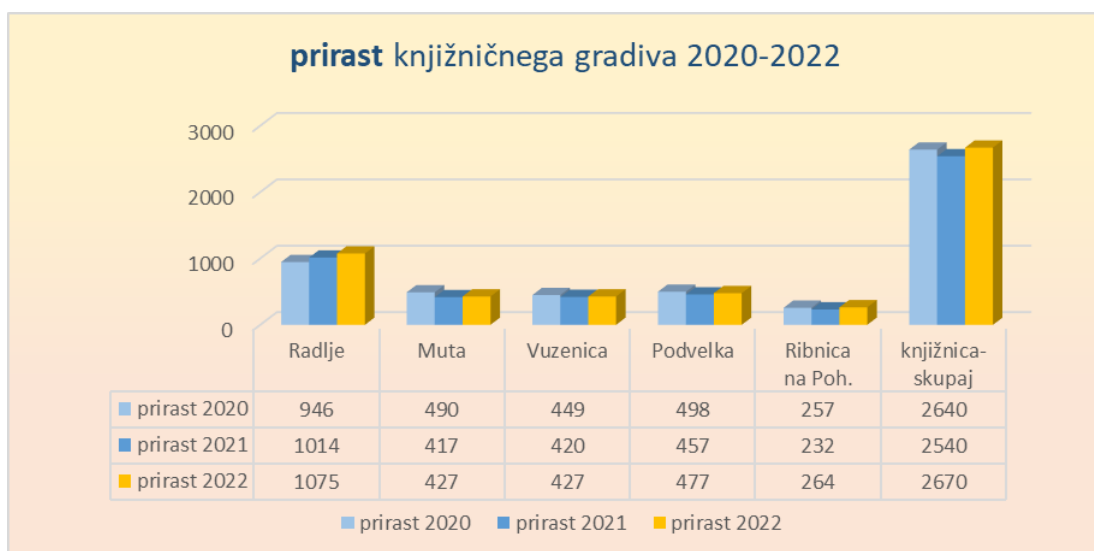
nakup in prirast knjižničnega gradiva 2022		nakup	dar	Skupaj	število prebivalcev	prirast izvodov na 1000 prebivalcev
RADLJE	naslovi	767	256	1.018	6.193	174
	izvodi	781	294	1.075		
MUTA	naslovi	347	70	417	3.398	126
	izvodi	350	77	427		
VUZENICA	naslovi	384	35	419	2.657	161
	izvodi	389	38	427		
PODVELKA	naslovi	411	47	458	2.308	207
	izvodi	427	50	477		
RIBNICA	naslovi	221	38	259	1.122	235
	izvodi	224	40	264		
SKUPAJ	naslovi	1.599	336	1.925	15.678	170
	izvodi	2.171	499	2.670		

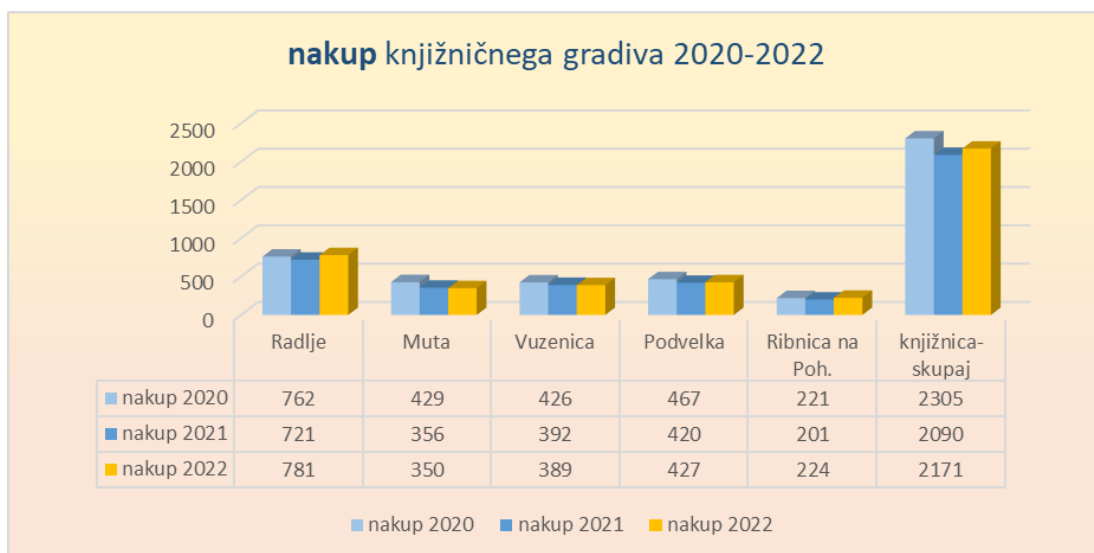
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Nakup konvencionalnega gradiva je torej v letu 2022 za 3,8 % višji kot v letu prej in znaša 138 enot gradiva na 1000 prebivalcev, celoten prirast gradiva pa znaša 170 enot gradiva na 1000 preb. In je za 4,9 % višji kot v letu 2021. **V letu 2022 (kot tudi v letih 2013-2021) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice, ki veljajo od marca 2018 pa je priporočen minimalni prirast 250 enot knjig in brošur plus periodika.

Iz grafa je razviden celoten prirast gradiva (nakup in dar) po oddelkih knjižnice in sicer za pretekla tri leta: 2020, 2021 in 2022:

Iz spodnjega prikaza je razviden **nakup knjižničnega gradiva** v zadnjih treh letih.

Večleten nezadosten nakup gradiva se odraža v knjižnični zbirki kot celoti, ki postaja manj aktualna za uporabnike. Knjižnica po drugi strani vzdržuje aktualnost, torej število prirasta novih naslovov, čemur zaradi prenizkih sredstev ne more slediti tudi prirast izvodov. Posledično je zbirka vedno bolj razpršena, kar je za uporabnike spet neugodno, predvsem za otroke ter starejše člane knjižnice, ki so zaradi manjše mobilnosti vezani na obisk svoje najbližje knjižnice.

Povečanje sredstev za nakup gradiva je nujno in še bolj potrebno v časih, ko uporabniki bolj kot kdaj prej potrebujejo brezplačne javne storitve, ki jim zagotavljajo pomoč pri šolanju, iskanju zaposlitve, dostopu do informacij in nasploh pri izboljšanju kvalitete življenja.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Prirast gradiva v letu 2022 - po vsebini

PRIRAST 2022	Strokovno gradivo (naslovi)	% od vseh naslovov	Leposlovje (naslovi)	% od vseh naslovov	Za otroke in mladino (naslovi)	% od vseh naslovov	Vsi naslovi
Radlje	555	55	463	45	266	26	1.018
Muta	190	46	227	54	144	35	417
Vuzenica	192	46	227	54	126	30	419
Podvelka	221	48	237	52	143	31	458
Ribnica	142	55	117	45	94	36	259
Skupaj	1010	52,47	915	47,53	629	32,68	1.925

Prirast 2022	izvodi	naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mlad. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.670	1.925	52,47	47,53	32,68	67,32

Nakup 2022	izvodi	naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mlad. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.171	1.599	49,78	50,22	34,15	65,85

Tako nakup kot celoten prirast knjižničnega gradiva po strukturi (vsebini) odstopa od priporočenih meril, ki so zapisana v 12. členu Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki predvideva, da letni prirast knjižničnega gradiva sestavlja: 60% naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, ob čemer se upošteva, da je otrokom in mladini namenjeno 25 – 30 % naslovov gradiva v okviru letnega prirasta. Pravilnik dopušča do 2 % odstopanja.

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028 pa pri oblikovanju knjižnične zbirke predvidevajo tudi večje upoštevanje potreb dejanskih in potencialnih uporabnikov ter drugih specifik posameznega okolja, kjer knjižnice delujejo in priporočajo razmerje strokovno : leposlovno gradivo 50:50, priporočeno število naslovov za otroke in mlade pa znaša 30 % naslovov celotne zbirke. **Z ozirom na strokovna priporočila torej ugotavljamo, da je prirast po sestavi povsem ustrezen v knjižnici kot celoti**, ne pa tudi v posameznih enotah knjižnice. V manjših knjižnicah se bolj upošteva specifične okolja in potrebe po gradivu, torej pretežno kupi več gradiva za otroke in manj strokovnega gradiva nasploh.

V letu 2022 smo v okviru projekta Moč dreves kupili 43 naslov, oziroma 138 izvodov knjig za otroke, mlade in odrasle s področja dreves in gozda. Velik del lastnih sredstev je bil namenjen prav temu nakupu, ki pa je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja ter Republike Slovenije iz Programa razvoja podeželja, zato bo delež upravičenih stroškov knjižnici povrnjen predvidoma v letu 2023.

Knjižnica se pri svoji nabavni strategiji zaveda, da s tem tudi oblikuje vlogo knjižnice v posameznem okolju in da vsakoleten prirast gradiva spreminja zbirko kot celoto. Zbirka sicer postaja vedno bolj prilagojena trenutnim uporabnikom, vendar mora knjižnica pri strateškem oblikovanju zbirke predvideti tako strukturo zbirke v prihodnjih letih, ki bo zadovoljila potrebe prihodnjih uporabnikov. To predvidevanje izjemno otežujejo hitre tehnološke spremembe in s tem hitre spremembe pri potrebah in navadah ljudi. Najverjetnejša in zato »najvarnejša« napoved knjižnice je, da bo knjižnica glede na hitre

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

spremembe v dostopu do vsebin na strokovnih področjih in razmahu elektronskih knjig ostala trdna podpora družinskega branja in branja v osnovnih šolah ter odraslim bralcem vse do najstarejše populacije. Strokovne knjige bodo potrebovali uporabniki kot vire verodostojnih informacij, pri čemer bodo imele prednost e-knjige, medtem ko lahko z ozirom na najnovejše raziskave in primerjave med branjem konvencionalnih knjig in knjig z ekranov z veliko gotovostjo predvidevamo, da se bo v prihodnje branje knjig na papirju veliko bolj promoviralo in predvsem ozaveščalo o vseh prednostih.

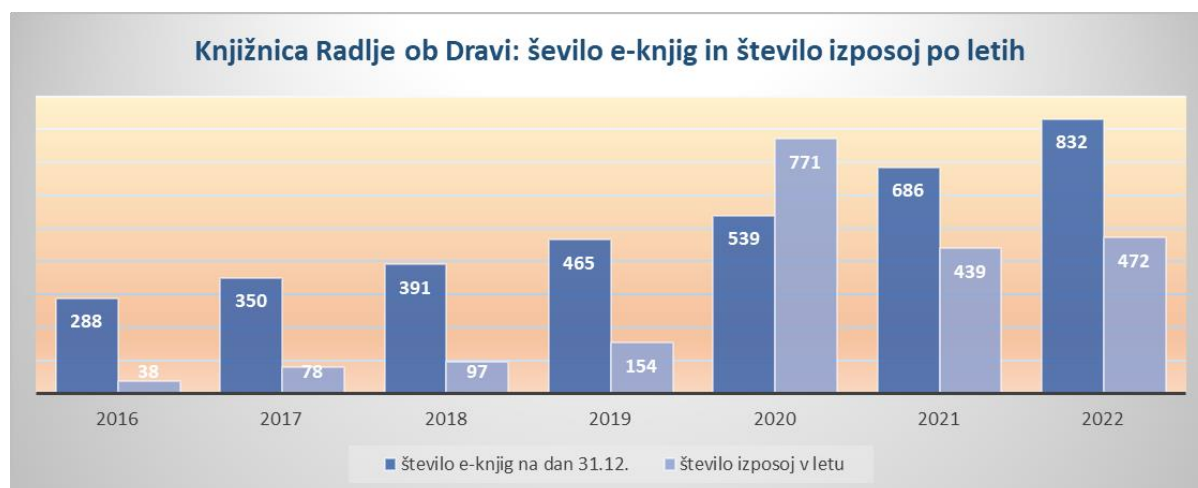
V zadnjih letih ugotavljamo, da se je izboljšala splošna informiranost in promocija knjižnih izdaj ter branja. Redno izhaja revija Bukla, ki je kot brezplačna revija na voljo tudi članom splošnih knjižnic, ažurne so spletne trgovine velikih in manjših založb, sprotne so informacije na portalu Dobreknjige.si, ki ga oblikujejo v glavnem slovenski knjižničarji. Uporabniki knjižnic so torej dobro obveščeni in od svojih knjižnic pričakujejo aktualno gradivo. Ne glede na široko zastavljene vloge knjižnice v konkretnem okolju, ki se prilagaja spremembam in potrebam uporabnikov, **ostaja ponudba knjižničnega gradiva osrednja ponudba knjižnice, ki je tudi najpogostejši razlog za obisk in uporabo knjižničnih storitev.**

S stalnim dotokom novega gradiva in učinkovito medoddelčno izposajo gradiva je kolektiv knjižnice omilil nezadostno ponudbo. Kot poročamo v naslednjem poglavju, je izposoja elektronskih knjig še vedno nizka iz česar lahko sklepamo, da še vedno le manjši del uporabnikov poseže po elektronski izdaji knjige, četudi nudimo v zbirki e-knjig kar precej aktualnih naslovov.

4.2 ELEKTRONSKO GRADIVO

E-KNJIGE

Knjižnica Radlje ob Dravi je tudi v letu 2022 zagotavljala dostop do elektronskih knjig v slovenskem jeziku preko portala Biblos. Ob koncu leta smo v naši zbirki članom zagotavljali **832 naslovov** elektronskih knjig, to je 146 naslovov več kot ob začetku leta. V letu 2022 smo beležili **472 izposoj** elektronskih knjig, kar je 7,5 % več kot 439 izposojenih elektronskih knjig v letu 2021. Največji porast izposoje e-knjig v preteklih treh letih beležimo v mesecih, ko je bil zaradi epidemije Covid-19 omejen dostop do knjižničnega gradiva ali je bila knjižnica povsem zaprta. Večina članov je po ponovnem odprtju spet segala po gradivu v fizični obliki in kot je razvidno iz spodnjega prikaza, je zaznati vsaj manjši porast izposoje e-knjig, torej je vsaj nekaj uporabnikov prepoznalo prednosti e-knjige.

Elektronska knjiga omogoča do 52 hkratnih izposoj posameznega naslova in je kot taka v naši ponudbi gradiva najustreznejša dopolnitev ponudbe aktualnih naslovov. Z elektronskimi knjigami bi najuspešneje skrajšali čas čakanja na aktualno gradivo – seveda za tiste izdaje, pri katerih je elektronska knjiga na voljo, oziroma je na voljo hkrati s fizičnim izvidom. Zaenkrat žal med ponujenimi elektronskimi knjigami še ni visokega deleža najaktualnejših knjig, se pa delež le-teh povečuje. Boljšo

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

uporabo elektronskih knjig bi dosegli tudi z izboljšavami portala in poenostavitvijo dostopa do elektronskih knjig na portalu, k čemur se je skrbnik portala tudi zavezal. Poenostavitve bi bile predvsem nujne za starejše uporabnike, za katere so elektronske knjige primerne predvsem zaradi možnosti povečave tiska in zaradi lažjega rokovanja s tabličnim računalnikom – najdostopnejšo in najprimernejšo elektronsko napravo poleg namenskega bralnika e-knjig.

ZVOČNE KNJIGE: V letu 2022 je Knjižnica Radlje ob Dravi drugo leto nudila svojim uporabnikom tudi elektronsko dostopne zvočne knjige na portalu Audibook in sicer: 200 naslovov leposlovnih in strokovnih knjig. V letu 2021 smo beležili 17 izposoj in v letu 2022 24 izposoj, kar je v danih razmerah zadovoljivo. Smatramo namreč, da bo potrebne precej več promocije in vključitev zvočnih knjig v razna usposabljanja uporabnikov, da se jim bo ta oblika »branja z ušesi« približala.

4.3 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnična zbirka se oblikuje po strokovnih smernicah. Ustrezati bi morala tako po obsegu (4 enote gradiva na prebivalca), po strukturi, oziroma vsebini kot tudi po aktualnosti. Prirast gradiva je najpomembnejši dejavnik za učinkovito aktualizacijo zbirke ter oblikovanje zbirke po strukturi. Prav tako pa ima pomembno vlogo pri oblikovanju zbirke odpis gradiva.

Knjižnične zbirke v posameznih krajevnih knjižnicah, stanje 31.12.2022:

	zbirka 2021	+ prirast 2022	- odpis 2022	zbirka 2022	število enot na prebivalca
Radlje	38.375	1.075	112	39.338	6,35
Muta	15.455	427	47	15.835	4,66
Vuzenica	13.533	427	82	13.878	5,22
Podvelka	11.666	477	162	11.981	5,19
Ribnica	6.245	264	12	6.497	5,79
Zbirka skupaj	85.274	2.670	415	87.529	5,58

Kot je razvidno iz tabele ima Knjižnica Radlje ob Dravi kot celota **po obsegu povsem ustrezno zbirko** saj Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe določa, da: »Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujočih knjižnicah skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja ...«. Pravilnik je veljaven od leta 2003, razmere in potrebe uporabnikov pa so se v tem času tako spremenile, da njegova določila niso več povsem ustrezna. Spremembe v družbi so upoštevane v novih Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028, ki **predvidevajo vsaj 4 enote gradiva na prebivalca svojega območja in dodatno neknjižno zbirko ter zbirko revij in časopisov, vendar ne manj kot 10.000 enot gradiva v posamezni knjižnični zbirki.** Nova strokovna priporočila tudi predvidevajo, da knjižnice pri oblikovanju posameznih zbirk **v večji meri upoštevajo potrebe in posebnosti okolja.**

Zaradi večletnih nizkih sredstev za nakup novega gradiva so naše zbirke premalo aktualne in deloma tudi neustrezno sestavljene. Predvsem v manjših zbirkah je manj strokovnega gradiva tako za odrasle kot za otroke in mladino. Zaradi vzdrževanja zbirke v ustreznem obsegu je tudi odpis gradiva manjši. **Zbirka je zaradi tega sicer pestrejša in številčnejša, vendar manj aktualna.**

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Tako kot prirast zbirke tudi odpis pomembno sooblikuje zbirko kot celoto in vpliva na njeno vsebinsko sestavo in aktualnost. Pri odpisu gradiva se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih je izdala strokovna služba NUK-a, po lastnih merilih in po statističnih podatkih o uporabi gradiva. Tako odpisujemo v glavnem poškodovano, obrabljeno, oziroma iztrošeno gradivo ter zastarelo gradivo po katerem ni več povpraševanja. V zbirki pa ostaja še vedno velik del gradiva, ki sicer ni veliko uporabljeno, hkrati pa ni zastarelo in je po vsaj enem kriteriju še vedno aktualno za uporabnike naših knjižničnih zbirk.

Siceršnji manjši odpis je tudi posledica strategije vsakoletnega nakupa novega gradiva, kjer zaradi nizkih namenskih finančnih sredstev in želje po pestri in vsebinsko ustrezni zbirki kupimo več različnih naslovov in manj izvodov posameznega naslova. Posledično skrbimo za učinkovito medoddelčno izposajo, vendar se z leti ne kopičijo izvodi gradiva, ki bi bili povsem nepotrebni in primerni za izločitev ter odpis.

Vsakih 5 let smo po Zakonu o knjižničarstvu dolžni izvesti inventuro knjižničnega gradiva, ki je seveda tudi v interesu knjižnice. Inventura, oziroma popis celotne zbirke v nekem trenutku poda namreč realne rezultate o dejanski zbirki na knjižnih policah. Naslednja redna inventura knjižničnega gradiva je načrtovana za leto 2026.

5 OBRATOVALNI ČAS, OBISK, IZPOSOJA in ČLANSTVO v letu 2022

5.1 OBRATOVALNI ČAS knjižnice

V programu dela knjižnice za leto 2022 je bilo načrtovano, da bo knjižnica v vseh enotah odprta skupno **4456 ur**.

Čas tedenske odprtosti je bil načrtovan kot:

- redni odpiralni čas (januar-junij in september-december) s tedensko odprtostjo 97 ur in

- počitniški odpiralni čas (julij in avgust) s tedensko odprtostjo 51 ur.

Seveda se je pri načrtovanju upoštevala možnost, da se bo odpiralni čas v letu 2022 spremenil glede na razmere, povezane z epidemijo.

Zaradi različnih razlogov smo odpiralni čas knjižnice prilagodili dvakrat:

- zaradi hkratne odsotnosti več zaposlenih (bolezen, izolacija, nega) smo začasno vzpostavili počitniški odpiralni čas v obdobju od 18. do 31. januarja,

- zaradi preselitve smo knjižnico v Vuzenici zaprli v obdobju od 25. novembra do 19. decembra.

Zaradi obeh prilagoditev, je bila knjižnica v letu 2022 skupno odprta **4313 ur, kar je 97 % od načrtovane odprtosti**.

Redni odpiralni čas knjižnic, veljaven od 1. 1. do 17.1., od 1. 2. do 30. 6. in od 1.9. do 31.12.2022:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	9-17	9-17	9-17	9-17	7-15	8-13	-	45
Muta		13-17	11:30-15	13-17	11:30-15	-	-	15
Vuzenica	12-17	-	10-15	-	10-15	-	-	15
Podvelka	9-12, 13-17	-	-	11-17	-	-	-	13
Ribnica na Pohorju	-	9-12, 13-17	-	-	-	-	-	7
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:	22	19	16,5	18	16,5	5		97

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Počitniški odpiralni čas knjižnic, veljaven od 18. 1. do 31. 1. in od 1. 7. do 31. 8. 2022:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob Dravi	9-17	9-12	9-17	9-15	9-15	9-12	-	34
Muta	-	13-17	-	-	11-15	-	-	8
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	14-17	-	-	-	-	-	3
SKUPAJ:	10	12	6	11	10	3		51

Uporabniki tako v letu 2022 niso bili prikrajšani zaradi zapiranja, prilagajanj odpiralnega časa in omejevanja dostopa do knjižničnega gradiva, pač pa predvsem zaradi preverjanja PCT pogoja s predložitvijo osebnega dokumenta, ki je bilo obvezno od 15. 9. 2021 do 21. 2. 2022 in obveznega nošenja obraznih mask v zaprtih prostorih do 14. aprila 2022. V spomladanskih mesecih smo še vedno uporabnike opozarjali na previdnost pri zadrževanju v knjižnici (razdalja, čas druženja) in na dosledno razkuževanje rok.

Število ur odprtosti ter izposoje in obiska na uro v letu 2022 je razvidno iz spodnje tabele:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Načrtovana odprtost	2162	702	639	561	314	78	4456
Dejanska odprtost	2140	688	560	541	306	78	4313
Index dejanske odprtosti glede na načrtovano	99	98	88	96	97	100	97
Izposoja na uro	28,7	32,4	21,1	23,2	16,4	4,8	26,3
Obiskovalcev na uro	11,6	13	8,7	8	7,5	2,1	10,5

Podatki o številu izposojenih enot gradiva in številu obiskovalcev v eni uri odprtosti posamezne krajevne enote za pretekla štiri leta je razvidno in spodnje tabele:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Izposoja na uro 2019	36,9	42,4	27,7	32,6	22,1	9,7	34,6
Izposoja na uro 2020	37,3	43,5	30,2	39,1	20,7	8,7	35,9
Izposoja na uro 2021	31,5	39,7	25,7	30,7	17,7	4,7	30,6
Izposoja na uro 2022	28,7	32,4	21,1	23,2	16,4	4,8	26,3
Index 2022/2021	91	82	82	76	93	102	86

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Obiskovalcev na uro 2019	12,3	16,6	12,1	11,8	9,6	8,1	12,6
Obiskovalcev na uro 2020	17,1	20,6	12,9	14,0	10,0	6,5	16,1
Obiskovalcev na uro 2021	13,7	16,9	10,5	10,3	8,4	2,7	12,9
Obiskovalcev na uro 2022	11,6	13	8,7	8	7,5	2,1	10,5
Index 2022/2021	85	77	83	78	89	78	81

Za ugotavljanje trenda uporabe knjižničnih storitev podajamo prikaz, ki vključuje še leto 2019, torej leto pred korono in hkrati prvo leto po preselitvi osrednje knjižnice v Radljah na sedanjo lokacijo in s tem bistveno izboljšanje pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti, kar se je v letu 2019 že dobro odrazilo v statističnih podatkih.

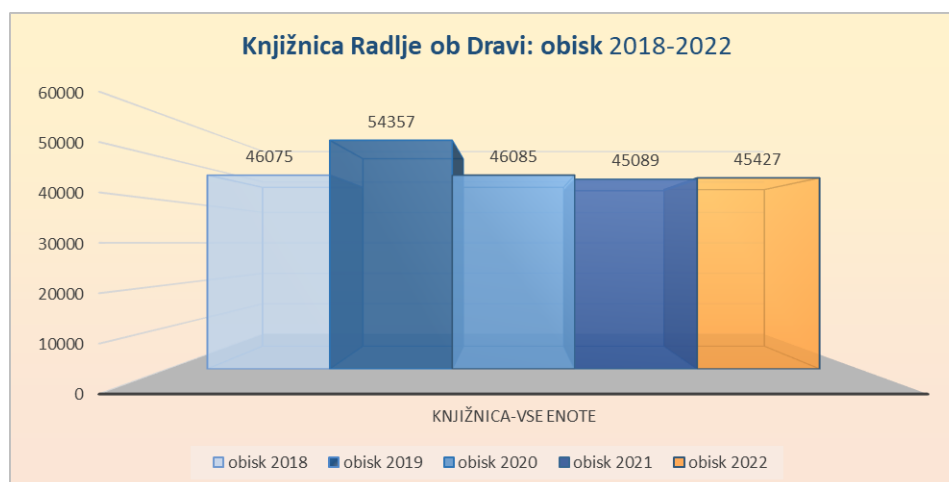
Ob tem je nujno poudariti, da so se zaposleni v obdobjih povečanega obiska in izposoje na uro odprtosti posvečali zgolj delu z uporabniki: dejanskimi obiskovalci, uporabniki po telefonu in spletu. V času, ko so knjižnice več odprte in je tudi obiskovalcev na uro manj, zaposleni načrtujejo, izvajajo in vrednotijo dejavnosti, ki od marca 2022 potekajo spet v »normalnem« obsegu in strukturi.

Številčno vrednotenje in predstavljanje seveda omogoča lažjo primerjavo, vendar noben prikaz ni celosten ali povsem objektivni. Knjižnico v tem obdobju najbolj zanimajo podatki, iz katerih je mogoče razbrati, v kolikšni meri se je ohranil interes za obiskovanje knjižnice in posledično branje, da bi lahko ocenili, kako dolgo bo trajalo obdobje, ko se bodo kazalci približali tistim pred epidemijo. **Ob tem se kolektiv knjižnice ukvarja predvsem s strategijami in oblikami približevanja dejavnosti in obveščanja, ki bi uporabnike čimbolj spodbudile k ponovni uporabi knjižničnih storitev.**

5.2 Obisk knjižnice v letu 2022

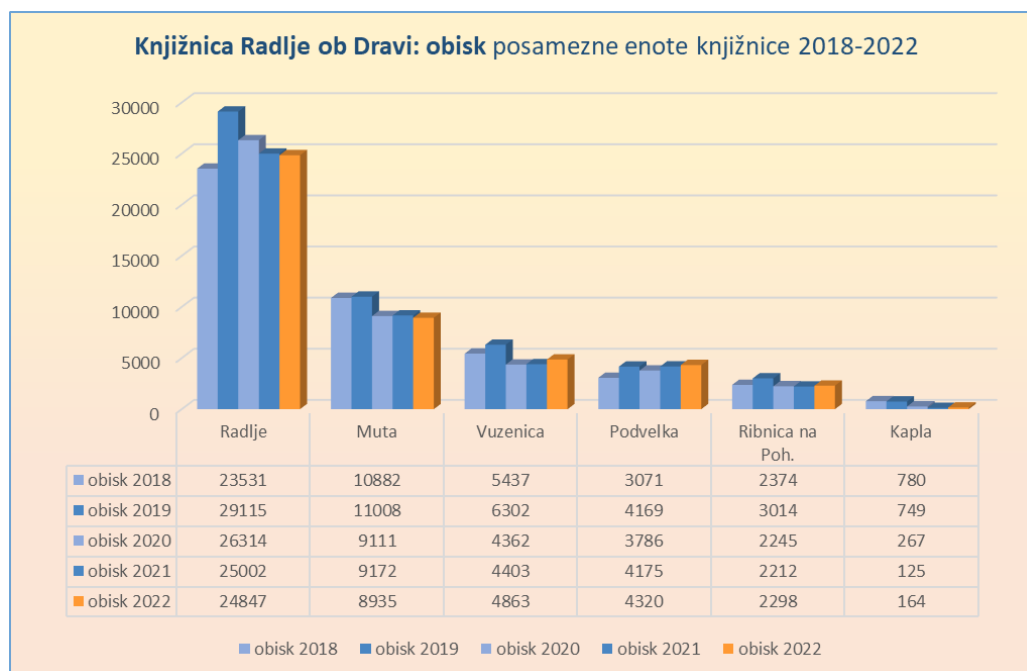
Knjižnico Radlje in njene enote je v letu 2022 z namenom izposoje gradiva (tudi vračila gradiva, podaljšanja, uporabe gradiva v čitalnici) obiskalo 45.427 uporabnikov; kar je domala enako, oziroma za 0,7 % več kot v letu 2021, ko je bilo tovrstnega obiska 45.089. Ko obisku z namenom izposoje gradiva prištejemo 5.702 obiska z namenom udeležbe na dejavnostih in prireditvah, pa je knjižnico v letu 2022 skupno obiskalo 51.129 obiskovalcev in članov, v letu 2021 pa 47.583. **Obisk v celoti se je torej v letu 2022 v primerjavi s preteklim letom povečal za 7,5 %.** Podrobnejši podatki o obisku prireditev in dejavnosti so podani v nadaljevanju poročila pod točko 6.

Obisk v Knjižnici Radlje ob Dravi nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

In obisk po posameznih enotah – krajevnih knjižnicah:

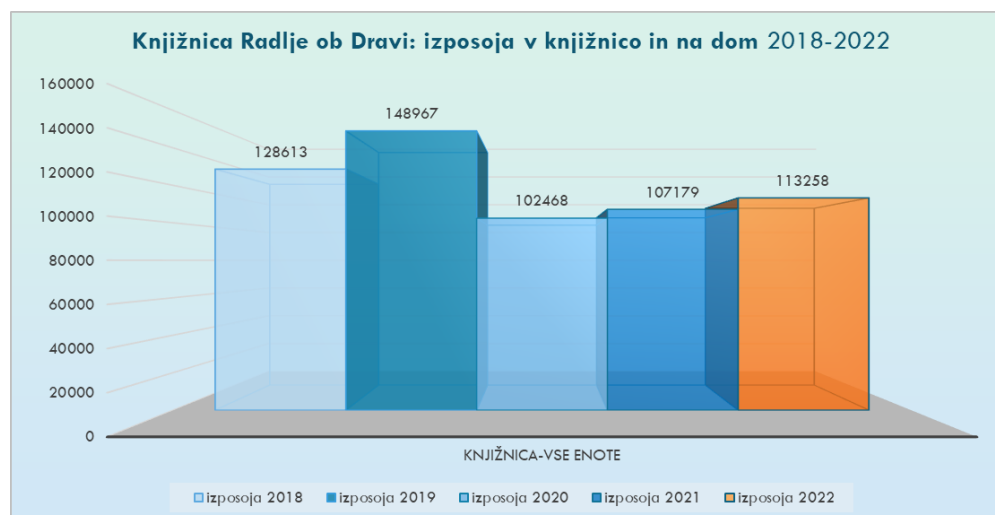
Iz podatkov o obisku je razvidno, da se stanje počasi popravlja, beležimo pa manjši obisk knjižnice kot prostora za druženje, zadrževanje, uporabo čitalnic in računalnikov. V začetku leta – do 21. 2. je bila pomembna omejitev pri obisku izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) za odraslo populacijo in otroke, starejše od 12 let.

Ob predstavljanju podatkov je potrebno opozoriti še na **majhnost vzorcev** na katerih se statistični podatki beležijo. Gre za majhna lokalna okolja in male knjižnice, kjer že manjša odstopanja navzgor ali navzdol pomenijo v procentualnem prikazu veliko, ali vsaj veliko več kot bi velika odstopanja pomenila v večjem vzorcu. Zato je nazorneje, da predstavimo številke, ki jih je potrebno tudi vsebinsko upoštevati, oziroma razumeti na resnični podlagi.

5.3 Izposoja gradiva

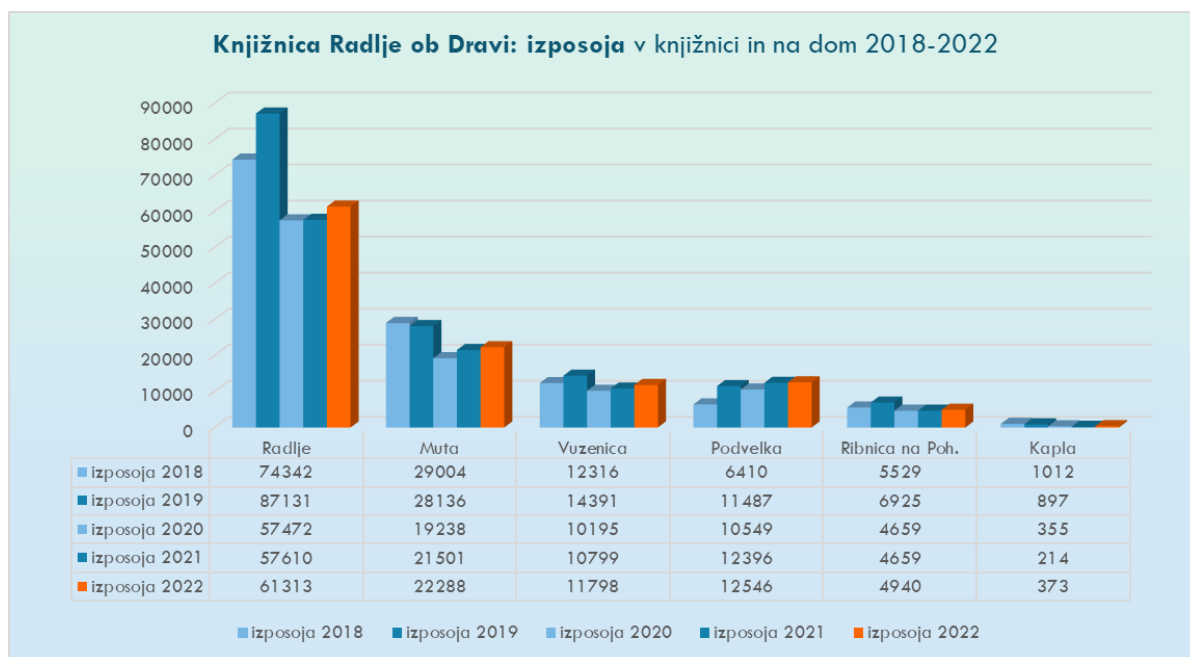
V letu 2022 smo izposodili 113.258 enot gradiva, v letu 2021 pa 107.179 enot, torej smo v letu 2022 izposodili za 5,7 % gradiva več kot v preteklem letu. Meritev izposoje zajema vso gradivo v fizični obliki, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom.

Izposoja gradiva nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Izposoja gradiva po posameznih enotah knjižnice:

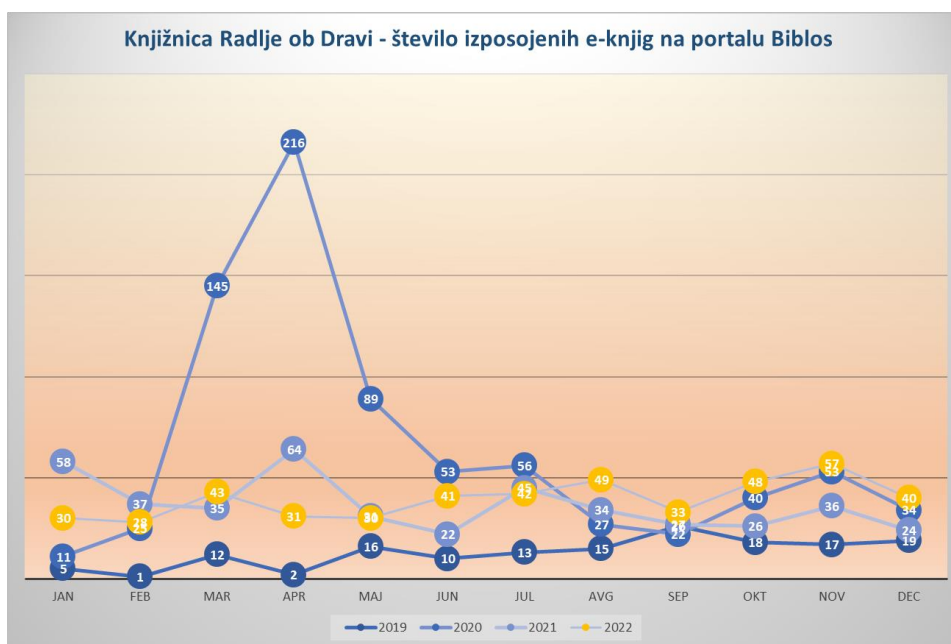
Z upoštevanjem ur odprtosti knjižnice bi pričakovali, da bo izposoja gradiva v primerjavi s preteklim letom še večja, vendar so na izposajo bistveno vplivali še vsi drugi dejavniki in omejitve, ki smo jih že našli v prejšnjih poglavjih. Spodbudno je, da se je izposoja povečala v vseh oddelkih knjižnice. Seveda pa je ob konkurenci pristočasnih dejavnosti, ki jih ponuja sodobna tehnologija, potrebnih za ohranjanje interesa za branje vedno več inovativnih pristopov in spodbud. Zato je tako zelo pomembno premišljeno oblikovanje in izvajanje raznovrstnih dejavnosti za spodbujanje k branju za vso populacijo, saj so učinki dobro vidni in merljivi. Zelo dobro se je na primer ohranila izposoja gradiv, ki so vključena v dejavnosti za spodbujanje branja, kot so: Sovica v vrtcu in bralna značka za odrasle.

V letu 2022 beležimo za 18 % povečano **medknjižnično izposajo**, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv. V letu 2022 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili 134 enot gradiva, v letu 2021 pa 114 enot. Medknjižnična izposoja drugim knjižnicam se je znižala. Drugim knjižnicam smo iz naše zbirke po medknjižnični izposoji v letu 2022 izposodili 24 enot gradiva, v letu 2021 pa 30 enot. Medknjižnična izposoja je za naše člane zelo ugodna v primerih, ko si gradivo lahko izposodimo iz koroških knjižnic: Dravograd, Ravne in Slovenj Gradec, saj je na posameznem območju za člane brezplačna. Od vseh 134 medknjižničnih izposoj je bilo kar 129 izposoj iz koroških knjižnic. Sicer je iz drugih splošnih knjižnic po Sloveniji izposoja plačljiva: 10 € na enoto gradiva, kar pa je pogosto še vedno ugodnejše kot drugi stroški, ki bi jih uporabniki imeli pri pridobivanju določenega gradiva.

Elektronskih knjig na portalu Biblos so si naši člani v letu 2022 izposodili 472, v letu 2021 pa 439. V letu 2022 so si naši člani izposodili 24 elektronskih zvočnih knjig na portalu Audibook, v letu 2021 pa 17.

Krivulja izposoje e-knjig se iz leta v leto le počasi dviga. Največja je bila seveda v letu 2020 v času zaprtja knjižnice zaradi epidemije. Poveča se v situacijah, ko so vsi fizični izvodi trenutno najaktualnejših knjig izposojeni in uporabnikom ponudimo e-knjigo ali zvočno knjigo. Le malo imamo uporabnikov, ki si e-knjige izposojajo zaradi njenih drugih prednosti: dostopnosti, ni skrbi za vračanje, možnost prilagajanja velikosti tiska in podobno.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

5.4 ČLANSTVO

V registru članov Knjižnice Radlje ob Dravi je bilo ob koncu leta 2022 **vpisanih 4.067 članov, kar je 25,9 % prebivalcev**. V letu 2022 je vsaj enkrat evidentirano uporabilo knjižnične storitve **2.878 članov, kar je 18,4 % prebivalstva**. Število aktivnih članov je v primerjavi z letom 2021 ostalo skoraj enako: 2.860 članov je v letu 2021 pomenilo 18,2 % aktivnih članov od vseh prebivalcev.

V vseh krajevnih knjižnicah je bila aktivnost članov v letu 2022 povečana: od 1 % v osrednji knjižnici Radlje do 22 % v krajevni knjižnici Podvelka. V vseh krajevnih knjižnicah se je tudi povečala aktivnost otrok in mladine do 15. leta starosti. V podatkih o aktivnih članih je odražena tudi aktivnost članov v več oddelkih: če seštejemo aktivne člane po oddelkih dobimo 4.000 članov, torej kar 1.122 članov več kot 2.878 – to je odraz aktivnosti istih članov v več oddelkih, ki pa se beležijo v skupnem merilu le enkrat.

V letu 2022 smo pridobili **352 novih članov**. Vpis novih članov se je v primerjavi z lanskim letom zvišal za 53 %. V letu 2021 je bilo novih članov 230, leto pred tem pa 179. Z vpisom novih članov smo zelo zadovoljni in ga v največji meri povezujemo s ponovnim vzpostavljanjem dejavnosti za spodbujanje branja.

Spodnja tabela prikazuje delež aktivnih članov glede na število prebivalcev (potencialnih članov) po posameznih oddelkih knjižnice:

	AKTIVNI ČLANI DO 15. LETA	% AKT. OD MLADIH DO 15. LETA	% primerjava z letom 2021	AKTIVNI ČLANI - VSI	% AKT. OD VSEH PREB. 2022	% primerjava z letom 2021
RADLJE	921	102,45	107,60	2257	36,44	101,60
MUTA	350	70,14	107,70	716	21,07	103,40
VUZENICA	192	46,94	112,30	406	15,28	102,40
PODVELKA in KAPLA	171	59,38	149,00	406	17,59	122,40
RIBNICA NA POH.	91	54,49	118,70	215	19,16	110,40
SKUPAJ	1315	58,13	114,65	2878	18,36	100,80

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

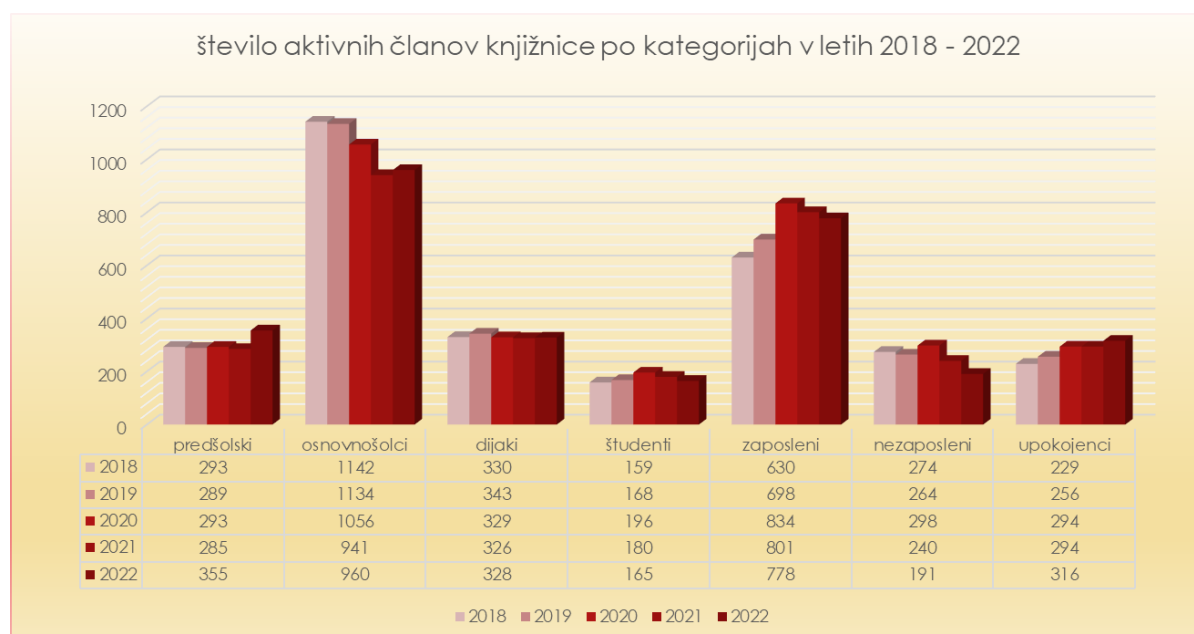
Zadovoljni smo s porastom deleža aktivnosti predšolskih in šolskih otrok, ki je 58,13 % in tako za skoraj 15 % višji kot v letu prej. Cilj: aktivnost vsaj 60 % vseh potencialnih članov te ciljne populacije, je tako skoraj dosežen. Zagotovo se bo v prihodnjih letih ob skrbno izbranih in izvedenih oblikah za spodbujanje branja in obiskovanja knjižnice stanje lahko vzdrževalo ali izboljšalo. Pomembno je tudi upoštevati vpliv oddaljenosti od šole in vrtca do knjižnice, ki je po naših območjih različna. S preselitvijo knjižnice v Vuzenici iz šolske stavbe lahko pričakujemo tudi nekoliko manjšo aktivnost mladih do 15. leta v tej krajevni enoti.

Tudi v letu 2022 ne dosegamo zadostnega vpisa odraslih prebivalcev, ki znaša 13,3 %; po strokovnih predpisih pa naj bi bilo včlanjenih 40 % potencialnih uporabnikov. Največjo in pogosto odločilno oviro pri vpisu predstavlja potencialnim članom nepreglednost nad izposojenim gradivom, če je v družini včlanjenih več članov ter posledično večja verjetnost, da prihaja do zamujanja pri vračilu gradiva in do s tem povezanih stroškov. Druga ovira za odrasle člane je plačilo letne članarine, ki je v letu 2022 znašala 10 € za zaposlene in 5 € za študente, kmete in upokojeince. Tako si še vedno več družinskih članov izposoja z eno izkaznico, v knjižnici pa lahko le v primeru, da si vsak posamezni član izposoja s svojo izkaznico, beležimo realne podatke o članih in njihovi aktivnosti.

Pri merilih o aktivnem članstvu in odstotku včlanjenega prebivalstva med člane knjižnice je potrebno upoštevati specifikko okolja. V naših občinah je malo strnjenih naselij, torej je razseljenost prebivalstva velika. Prav tako je potrebno upoštevati, da se iz našega okolja velik delež prebivalstva vozi v šole in na delo drugam – izven območja petih občin, kjer deluje Knjižnica Radlje ob Dravi in tako kot druge storitve, poiščejo prebivalci tudi knjižnične storitve v drugih krajih.

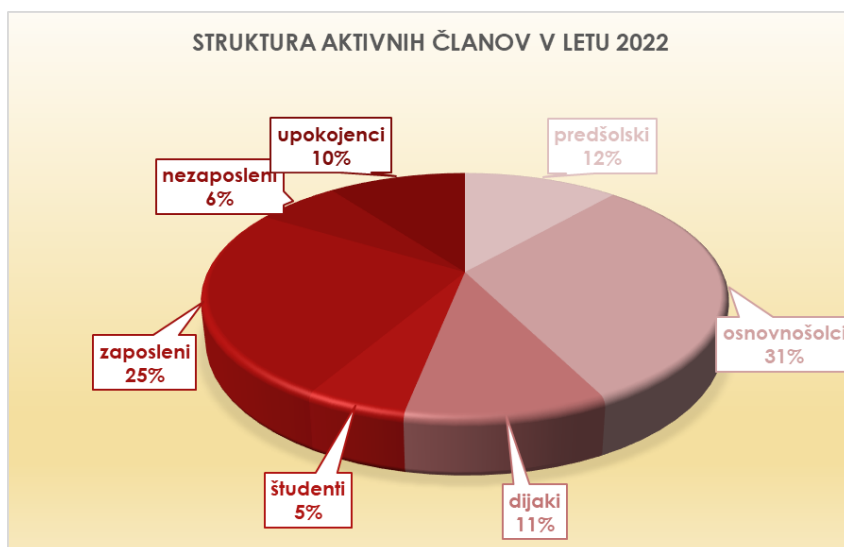
Iz večletnega prikaza podatkov je razvidno gibanje števila aktivnih članov posameznih kategorij. Aktivnost članov in nove vpise lahko povečamo na eni strani z aktualno knjižnično zbirko ter na drugi strani z ustreznimi prireditvami in dejavnostmi, ki privabijo v knjižnico populacije, ki sicer knjižnične ponudbe ne uporabljajo. Oboje je seveda pogojeno z zadostnimi sredstvi in ustreznim številom strokovnih kadrov.

Aktivni člani po kategorijah v obdobju od 2018 do 2022:

Struktura aktivnih članov v Knjižnici Radlje ob Dravi je predvsem pokazatelj, za katere člane so knjižnične storitve dovolj zanimive, pri katerih kategorijah članov pa je potrebno vložiti še več pozornosti, da se jim knjižnične storitve približajo.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Še bolj kot razmerja med člani posameznih kategorij v knjižnici nas zanimajo podatki o včlanjenosti posameznih kategorij izmed vseh potencialnih članov, torej **vseh prebivalcev petih občin**, za katere knjižnica izvaja knjižnično dejavnost.

Ugotovitve na podlagi demografskih podatkov (vir: Statistični urad RS):

- **58,13 % predšolskih otrok in osnovnošolske mladine** je včlanjene v knjižnico. Včlanjenost v letu 2022 je v primerjavi s preteklim letom višja in skoraj dosega 60 %, kot predvidevajo strokovni predpisi.

- **Dijaki** predstavljajo 11 % vseh aktivnih članov knjižnice. V šolskem letu 2021/2022 je bilo v naših občinah 607 dijakov, torej je v naše knjižnice včlanjenih **54 % dijakov**, kar je veliko, če upoštevamo, da so šolske knjižnice na srednjih šolah dokaj dobro založene in da se večina dijakov šola izven kraja bivanja, torej jih kar precej najverjetneje tudi knjižnice uporabi v krajih šolanja. Ob tem ne smemo zanemariti dejstva, da je malo dijakov stalnih bralcev in jih večina bere zgolj za šolo obvezno literaturo.

- **Študenti** so med našimi člani zastopani s »samo« 5 %, zato je razveseljiv podatek, da vključujemo med svoje člane še vedno **33 % študentov** (165 članov od vseh 499 vpisanih v študijskem letu 2021/2022), kar je za naše okolje veliko, saj vemo, da večina študentov iz naših občin v času študija ne stanuje doma ter da v naši knjižnični zbirki ni veliko študijskih gradiv.

- Od vsega **delovno aktivnega prebivalstva** v naših občinah samo **11,5 % zaposlenih** obiskuje knjižnico s svojo člansko izkaznico. Seveda predvidevamo, da je uporabnikov več kot izkazuje statistika, le da niso včlanjeni in tako niso zajeti v naših statističnih podatkih. Iz grafa, ki prikazuje aktivne člane za pet let po kategorijah, je razvidno, da se je tudi število zaposlenih članov pred leti večalo, kar pomeni, da so naša prizadevanja za vključitev te populacije med aktivne člane knjižnice pravilno zastavljena.

- **Nezaposleni** člani so zastopani s 6 % od aktivnih članov knjižnice, v demografski sliki pa je včlanjenih **26 %** vseh registriranih nezaposlenih in drugih brezposelnih oseb. Pri tem je potrebno upoštevati, da ta kategorija vključuje tudi dolgotrajno brezposelne in manj aktivne osebe ter tudi tiste, za katere je zaradi razseljenosti in malega števila večjih krajev tudi dostopnost do knjižnic močno otežena.

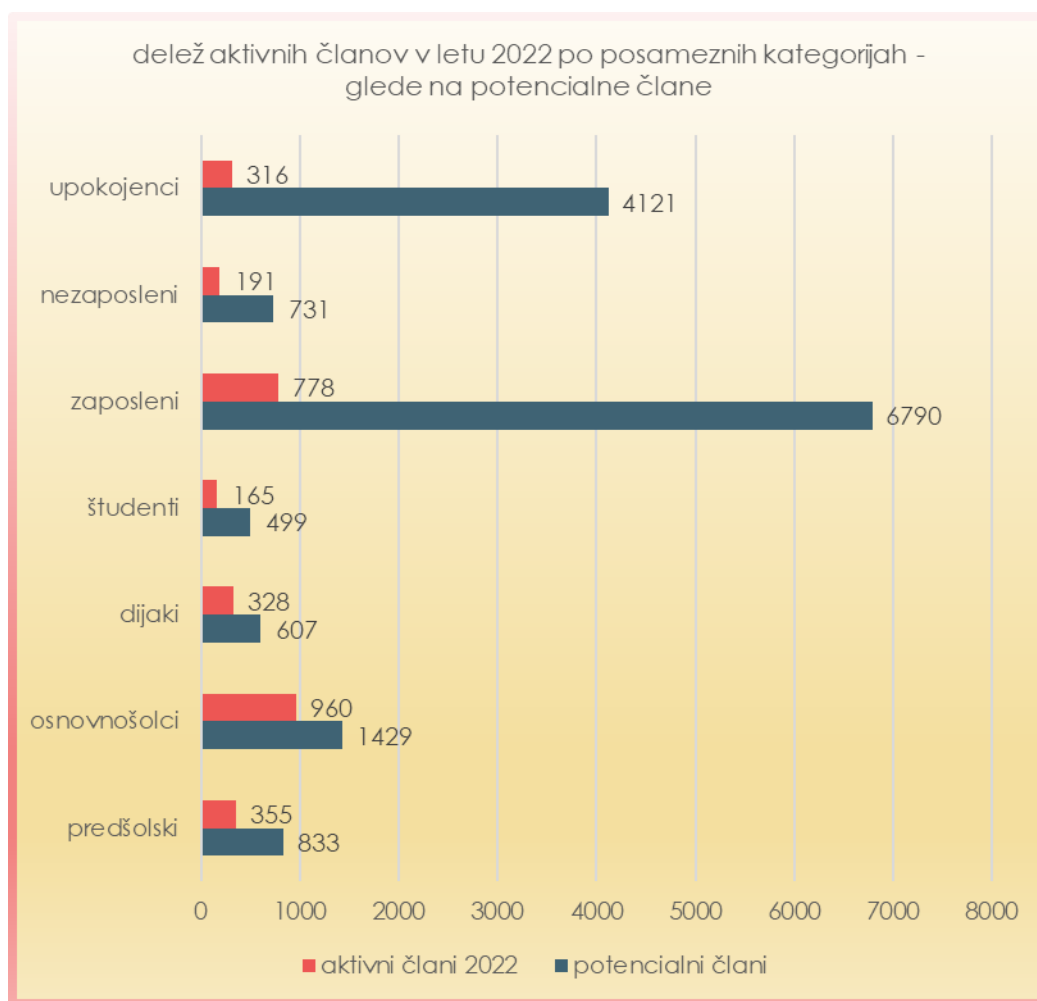
- **Upokojenci** predstavljajo 10 % aktivnih članov knjižnice, vendar je pri upoštevanju števila upokojevcev v naših občinah njihovo članstvo med vsemi kategorijam najnižje: **7,7 %**. Ob tem moramo upoštevati seveda, da so med upokojenci tudi starejši od 85 let in invalidi, ki zaradi različnih zdravstvenih težav težje uporabljajo knjižnične storitve. Upoštevati moramo tudi nižjo stopnjo digitalne pismenosti, ki precejšnjemu deležu sedanje starejše populacije predstavlja oviro pri uporabi knjižničnih storitev, sploh v situacijah, ko digitalne poti do knjižnice zelo spodbujamo. Elektronske knjige, zvočne knjige, razne pripomočke za uporabo gradiva pri starejši populaciji razvijamo in ponujamo, vendar zaradi manjka strokovnega kadra premalo naredimo za promocijo in usposabljanje uporabnikov. Vendarle se tudi pri tej kategoriji članov izkazuje rast aktivnih članov v preteklih petih letih, kar je

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

pokazatelj, da knjižnica dejavnosti za večjo prepoznavnost knjižničnih storitev za to populacijo izvaja v pravi smeri.

Nazorneje prikazuje stanje in razmerje grafični prikaz: Vir podatkov: Statistični urad RS in Cobiss.

Če povzamemo vse obravnavane parametre: obisk knjižnice, izposoja gradiva, število novo vpisanih članov in gibanje števila aktivnih članov, ugotovimo, da so vsi kazalci pozitivni. **Z rezultati v letu 2022 smo zadovoljni. Izkazujejo namreč, da je kolektiv knjižnice s promocijo branja in ustrezno prilagojenim izvajanjem knjižnične dejavnosti kot javne službe uspel kljub spremenjenim razmeram ter navadam bralcev, ohraniti interes za članstvo, obisk in uporabo storitev knjižnice.**

6 KULTURNE IN DRUGE DEJAVNOSTI

6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma

Tudi začetek leta 2022 je po letoma 2021 in 2020 na področju izvajanja dejavnosti in prireditve močno okrnila epidemija Covid-19 in z njo povezani ukrepi ter omejitve. Predvsem je šlo za omejitve prostega dostopa do knjižničnih prostorov in omejitve srečevanja ter druženja. Opredelili smo prioritete, raziskovali različne možnosti in dejavnosti prilagajali trenutnim razmeram. Spodbujanju branja pri otrocih, v družinah in ohranjanju bralnih navad pri mlajši populaciji smo dali prednost. Pri odrasli populaciji smo ohranili vsaj redne oblike dejavnosti za spodbujanje branja, pa še tiste več ali manj na daljavo. Odrasla populacija namreč vključuje tudi starejše uporabnike, ki so bili v tem obdobju

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

ranljivejši. Namesto srečevanj v knjižnici smo tako posneli filme in se z udeleženci nekaterih dejavnosti povezali na daljavo.

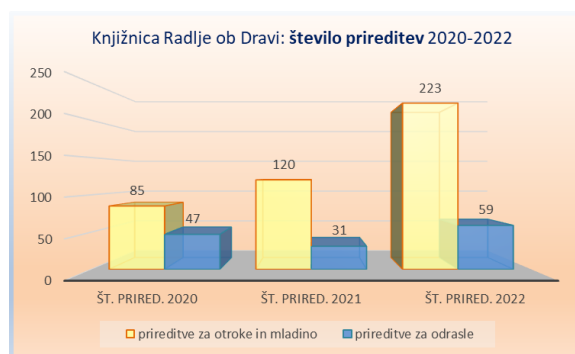
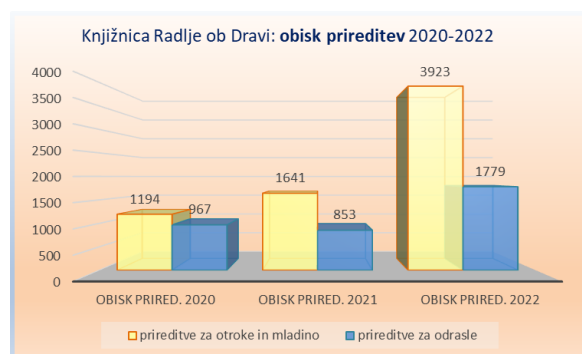
V programu dejavnosti za 2022 smo opredelili izvedbo dejavnosti in prireditev kot uspešno, če bo le-ta dosegla realizirano izvedbo dejavnosti v letu 2021. Pri tem je upoštevan vsebinski vidik dejavnosti in tudi manjša odstopanja, ki nastajajo predvsem zaradi prilagajanja potrebam okolja, pričakovanjem uporabnikov, aktualni knjižnični ponudbi ter zaradi drugih sprememb, ki jih narekuje želja po izboljšanju posamezne dejavnosti.

PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2020	ŠT. PRIRED. 2021	ŠT. PRIRED. 2022	OBISK PRIRED. 2020	OBISK PRIRED. 2021	OBISK PRIRED. 2022
prireditve za otroke in mladino	85	120	223	1194	1641	3923
Prireditve za odrasle	47	31	59	967	853	1779
SKUPAJ	132	151	282	2161	2494	5702

V letu 2022 smo imeli v naših knjižnicah skupno 282 prireditev, od tega 223 prireditev za otroke ter 59 za odrasle, v letu 2021 pa skupno 151, od teh 120 za otroke in 31 za odrasle. Primerjalno se je število prireditev povečalo za 87 %.

Vseh prireditev se je udeležilo 3.923 otrok in mladine in 1.779 odraslih, leto poprej pa 1.641 in 853. Skupno je v letu 2022 prireditve obiskalo 5.702 otrok, mladine in odraslih, kar je 2,3 krat več kot v letu 2021.

Samo za primerjavo: številčni kazalci so se skorajda vrnila na kazalce iz leta 2019, ko je bilo vseh prireditev 295; za otroke 224 in za odrasle 71. Obisk prireditev pa: 5.085.

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da smo v letu 2022 dosegli načrtovan cilj, zadan v programu dela. Vsebinska razlaga v nadaljevanju pa tudi pojasnjuje, kako se je na področju dejavnosti in prireditev kolektiv knjižnice odzval na spremenjene razmere – predvsem na potrebe uporabnikov in družbe.

Pri tako pomembnih nalogah: spodbujanje branja, širjenje znanja, razvijanje različnih pismenosti, ki jih knjižnica uresničuje z izvajanjem dejavnosti za različne ciljne skupine, je nujno poudariti, da doseganje ali preseganje absolutnih števil iz preteklosti ni vedno tudi pokazatelj uspešnosti in učinkovitosti, ampak je številčne prikaze potrebno dodatno vsebinsko pojasniti. Predvsem so dodatna pojasnila potrebna pri tistih dejavnostih, ki se ne pojavljajo permanentno, ampak se pojavijo občasno, povezane z enkratnimi dogodki. Prav tako je potrebno posebej obravnavati na **novi oblikovane dejavnosti**, ki jih šele vključujemo in preizkušamo njihovo izvedljivost in učinkovitost.

V knjižnici analiziramo vsako dejavnost posebej, pri čemer so seveda podatki o obisku dejavnosti pomembni, ker v daljšem časovnem obdobju prikažejo trend in potrebo po ukrepanju. Pri analizi pa so nam še pomembnejše povratne informacije udeležencev in njihove pripombe ter predlogi, ki jih lahko upoštevamo pri razvijanju in prilagajanju dejavnosti.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Prireditve v knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2020, 2021 in 2022 po vrstah, namembnosti in številu ter številom obiskovalcev so številčno prikazane v spodnji tabeli. Označene z rumeno so **dejavnosti za otroke in mlade**, z modro **za odrasle**, z zeleno pa dejavnosti, kjer so združeni **podatki za vse ciljne skupine**.

	DEJAVNOST / PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2020	ŠT. PRIRED. 2021	ŠT. PRIRED. 2022	OBISK PRIRED. 2020	OBISK PRIRED. 2021	OBISK PRIRED. 2022
1	Ure pravljic	20	35	54	457	472	1020
2	Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije	1	2	8	37	83	777
3	Vrtec, OŠ na obisku	26	15	39	389	187	664
4	Knjižna uganka, kvizi	8	1	0	27	17	0
5	Projekt za predšolske otroke Sovica v vrtcu	0	28	46	0	585	855
6	Projekt za osnovnošolce: čajanke s knjigo	2	3	6	69	81	193
7	Projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ	1	10	10	27	186	199
8	Druge dogovorjene oblike spodbujanja branja za OŠ, SŠ in vrtece	1	2	28	104	71	428
9	Bralno-pogovorna srečanja	10	8	15	133	128	162
10	Predstavitve knjig, literarni dogodki	1	1	6	36	45	192
11	Predstavitve strokovnih knjig, predavanja	5	3	8	107	23	168
12	Potopisi	1	0	2	17	0	34
13	predstavitveni ogledi knjižnic	3	1	3	33	17	30
14	Odprtja, vodeni ogledi razstav	15	3	20	209	98	453
15	Ustvarjalne delavnice in srečanja	33	36	26	325	366	333
16	Druge prireditve in dejavnosti	5	3	11	191	135	194
	SKUPAJ	132	151	282	2161	2494	5702

6.2 Dejavnosti za SPODBUJANJA BRANJA PRI OTROCIH IN MLADINI

1) Pravljične ure

Ure pravljic so ena od osnovnih oblik spodbujanja branja v predbralnem obdobju in spodbujanje družinskega branja. Knjižnica izvaja pravljичne ure v vseh enotah. Tudi v letu 2022 niso potekale po zastavljenem urniku, pač pa v dogovoru s posameznimi skupinami iz vrtca ali šole. Skupno je bilo izvedenih 54 pravljичnih ur, od tega 13 v okviru projekta Čebela bere med, torej tudi z ustrežno tematiko. Po enotah smo izvedli:

- v osrednji knjižnici Radlje 11 pravljичnih ur,
- v krajevni knjižnici Muta 10 pravljичnih ur,
- v krajevni knjižnici Vuzenica 5 pravljичnih ur,
- v krajevni knjižnici Podvelka 9 pravljичnih ur in

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- v krajevni knjižnici Ribnica na Pohorju 19 pravljčnih ur.

Po pravljčnih urah je praviloma izvedena še ustvarjalna delavnica, pogovor ali igranje v knjižnici.

Pripovedovanje pravljic ob slikanici je sestavina še drugih dejavnosti, ki pa jih beležimo pod drugimi postavkami, da se ne podvajajo. Pogosto je na primer uvod v ustvarjalno delavnico, kjer opredelimo ustvarjanje (motoriko, uporabo materialov in orodij, delo po navodilih,...) kot poglobitni namen srečanja in tako tudi navajamo.

2) Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije

V letu 2022 je bilo izvedenih osem predstav za otroke in mlade:

- marec: druga od načrtovanih treh predstav v okviru projekta Čebela bere med: Radovedna čebelica,
- april: tretja od načrtovanih treh predstav v okviru projekta Čebela bere med: Dogodivščine čebele Počasnele,
- april: Kino v knjižnici na svetovni dan knjige: dve ločeni predstavi: za mlajše in starejše otroke,
- september: zaključek s povabljenim gostom za »počitalce« - udeležence počitniške bralne akcije,
- oktober: predstava v tednu otroka v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Radlje,
- oktober: predstavitev pravljice in knjige: Zajček Puhec,
- november: kino v knjižnici v tednu slovenskih splošnih knjižnic: dve ločeni predstavi: za mlajše in starejše otroke,
- december: praznična predstava v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Radlje.

Vse predstave, razen predstavitve pravljice, so bile izvedene v galeriji knjižnice, saj so odlično obiskane. Povečan interes za obisk otroških predstav smo zaznali že v letu 2021 in zato v letu 2022 načrtovali vsaj eno predstavo na mesec v času od septembra do aprila.

3) Vrtec, OŠ na obisku

To so obiski knjižnice, na katerih si otroci ogledajo razstavo, z vzgojiteljicami preberejo pravljico, ali jo prebere knjižničarka, se pogovarjajo o knjigah, se seznanijo z novimi knjigami, igrajo v igralnem kotičku ali ogledajo risanko. Število obiskov se je v letu 2022 seveda povečalo. Največ tovrstnih obiskov beležita knjižnici Radlje in Podvelka.

4) Knjižna uganka, kvizi

V letu 2022 mesečnih knjižnih ugank nismo pripravljali, ker so se v knjižnicah osnovnošolci sorazmerno manj zadrževali. Vsekakor jo bomo ponovno uvedli v posodobljeni obliki, saj je s to obliko aktivnosti možno odlično spodbujati k branju in iskanju informacij

5) Sovica v vrtcu – spodbujanje družinskega branja in obiskovanja knjižnice.

Dejavnost povezuje otroke, oziroma njihove družine, vrtece in knjižnico. Od prve izvedbe v letu 2020, ko smo jo preizkusili v sodelovanju z radeljskim vrtcem, do sedanje, tretje sezone, se je izkazala kot zelo dobrodošla oblika spodbujanja družinskega branja, ki je povezano z nujnimi obiski knjižnice. Ključno je dobro sodelovanje knjižnice in vrtecev, oziroma knjižničark in vzgojiteljic ter vodstev obeh inštitucij. V

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

juniju 2022 je Sovico v vrtcu zaključilo 22 skupin vrtcev na našem območju in v jeseni z dejavnostjo začelo 24 skupin iz vrtcev Radlje, Muta, Podvelka, Brezno, Ožbalt in Ribnica na Pohorju.

6) Čajanke s knjigo

V sodelovanju z Osnovno šolo Muta izvajamo to obliko spodbujanja branja pri učencih 2. in 3. triletja. Na čajankah sodelujejo učenci, šolska knjižničarka in mentorica na šoli ter mentorica iz knjižnice. Branju knjige na določeno temo sledi pogovor s povabljenim gostom ali druga dejavnost. V letu 2022 so bile izvedene vse načrtovane čajanke:

- 25. februar, 7., 8., 9. razred: Duševne težave: Martina Vajs, psihoterapevtka.
- 18. marec, 4., 5., 6. razred: prosti čas pred zasloni, gost: Tilen Hočever, Logout.
- 8. april, 7., 8., 9. razred: Fantazija, mitologija in bajeslovna bitja: delavnica.
- 11. maj: Zaključek čajank »Vau, dobra knjiga!« in podelitev nagrad za sodelovanje.
- 9. oktober, 4., 5., 6. razred: Ljudje in živali, gostja: Ines Gerold s svojim psom.
- 11. november, 7., 8., 9. razred: Revščina, gostja: Berta Proje, članica društva Karitas.

Interes za sodelovanje na čajankah in branje knjig na izbrane teme ostaja in se celo povečuje, kar izkazujejo tudi podatki o obisku. Zelo dobrodošli so gostje, ki so skrbno izbrani, prav tako pa učenci zelo dejavno sodelujejo na raznih delavnicah, ki jih pripravijo knjižničarki in mentorice na šoli.

7) Rastem s knjigo

Za osnovnošolce in dijake srednje šole pripravljamo projekt, ki je sicer spodbujen s strani Ministrstva za kulturo in Javne agencije za knjigo, glavno delo pa opravimo splošne knjižnice – v sodelovanju z osnovnimi šolami in srednjo šolo na našem območju. Sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvih letnikov srednje šole na Muti nas obiščejo v dogovorjenem terminu in pri nas preživijo vsaj dve uri. Program, ki ga izvedemo zajema spodbude za branje, seznanjanje z osnovnim znanjem o organiziranosti splošnih knjižnic, poslovanjem in pogojih članstva ter osnove informacijskega opismenjevanja s poudarkom na samostojnem iskanju gradiva po računalniškem katalogu in dostop do elektronskih knjig na portalih Biblos in Audibook. Projekt v knjižnici Radlje izvedemo na interaktiven način, kjer učenci in dijaki aktivno sodelujejo. Uporabo knjižnično informacijskega sistema, ki jim jo predstavimo, tudi preizkusijo v praksi, saj menimo, da je poznavanje KIS ključnega pomena kot podpora pri njihovem nadaljnjem izobraževanju in spodbuda za obiskovanje knjižnic in uporabo knjižničnih storitev. V okviru projekta učenci in dijaki prejmejo izbrano knjigo. Koordinatorjem projekta na šolah priporočamo, da knjigo vključijo v šolski proces kot obvezno čtivo, ki ga bodo pri pouku obravnavali. Projekt ocenjujemo tako splošne knjižnice kot šole kot zelo dobro priložnost, da podamo učencem in dijakom koristne informacije na področju branja in uporabe knjižničnih storitev.

8) Druge dogovorjene oblike spodbujanja branja za OŠ, SŠ in vrtce.

So dejavnosti, ki jih izvajamo po dogovoru s šolskimi knjižničarji, učitelji in vzgojitelji. Oblikovali smo dejavnosti, ki so posebej primerne za posamezne razrede in jih pred začetkom šolskega leta predstavili na sestanku za šolske knjižničarje. Ključno je namreč dobro povezovanje z vsemi osnovnimi

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

šolami, saj tako šole kot knjižnice ugotavljamo, da skupni cilj: izboljšanje branja in bralnih navad lahko pri otrocih in mladini dosežemo le z dobrim sodelovanjem. Nekatere oblike so že bile izvedene: Pot knjige za učence 4. razredov, predstavitev mCobiss-a in elektronskih knjig za 8. razrede, Knjižne ure za otroke iz vrta. Verjamemo, da se bodo posamezni razredi iz šol do konca šolskega leta še dogovorili za sodelovanje in obisk knjižnice.

Počitalci - počitniški bralci je oblika spodbujanja branja, ki jo izvajamo v poletnih počitnicah. Sodelujoči osnovnošolci in dijaki v počitniškem projektu prejmejo knjižico z navodili in zbirajo žige za prebrane knjige. Knjige si sodelujoči sami izberejo, morajo pa biti primerne njihovi starosti. Določeno število prebranih knjig prinaša praktične nagrade. Projekt izvajamo v vseh krajevnih knjižnicah. Nagrajenci so povabljeni na zaključek, kjer se zabavajo s povabljenim gostom in sodelujejo v nagradnem žrebanju.

Čebelarški kotichek, predstavitev slikanice Čebela bere med ter ostale dejavnosti so potekale v okviru projekta Čebela bere med (Čbm). Čebelarški kotichek je bil na razpolago v knjižnici Vuzenica v avgustu 2022 in v knjižnici Radlje v septembru 2022. Termina smo izbrali z ozirom na praznovanje občinskih praznikov. Čebelarški kotichek je kos pohištva, ki omogoča igranje ter spoznavanje življenja čebel. V radeljski knjižnici smo ga dopolnili s kvizom, ki je sestavljen na podlagi poučnih informacij iz slikanice. Tako kotichek kot slikanico sta sofinancirali obe občini, ki sta partnerki v projektu. Vse aktivnosti, ki smo jih izvajali, smo beležili pod posameznimi vsebinskimi postavkami: pravljичne ure, ustvarjalne delavnice, fotografska delavnica.

6.3 Dejavnosti za SPODBUJANJE BRANJA PRI ODRASLIH

9) Bralno-pogovorna srečanja

V okviru približevanja knjige odrasli populaciji in starejšim izvajamo bralne ure v domu Hmelina ter bralno-pogovorna srečanja v knjižnici na Muti. V letu 2022 sta bili prvi od osmih srečanj še na daljavo, potem pa so se udeleženci z bibliotekarko srečevali v živo. Obravnavali so knjige s priporočilnega seznama za bralno značko Korošci pa bukve beremo in aktualna gradiva. V okviru bralnega srečanja so se udeležili tudi računalniškega opismenjevanja Kaj brati-kje iskati.

Po premoru zaradi epidemije, smo bralne ure v domu za starejše občane Hmelina v letu 2022 izvedli 3 krat ob knjigi Slovensko izročilo – 101 slovenska prepoznavnost.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

V letu 2022 so se na pobudo psihoterapevke Martine Vajs organizirala bralna srečanja za odrasle tudi v knjižnici v Radljah: Bralni klub. Na pogovore o prebrani knjigi so vabljeni tudi mlajši bralci. V letu 2022 so bila izvedena štiri srečanja.

10) Predstavitve knjig in literarni dogodki

Na literarnih večerih povabimo pisatelje, ki so uveljavljeni ali celo poklicni pisatelji ter pisatelje, ki se s pisanjem ukvarjajo ljubiteljsko. Srečanje z avtorji in predstavitve knjig so najboljša spodbuda za branje in so dobro obiskana. V živo smo dogodke začeli organizirati v marcu 2022 in smo jih do konca leta izvedli šest. Dva od njih sta bila povezana z začetkom in zaključkom bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo, ostale smo izbrali na podlagi aktualnosti in usklajenih dogovorov:

- 31. marec: Manca Izmajlova: Vdihni življenje s polnimi pljuči,
- 21. april: Zaključek bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo,
- 26. maj: Tadeja Brankovič: Peta olimpijada,
- 26. september: predstavitev bralne značke Korošci pa bukve beremo za udeležence VDC Radlje,
- 6. oktober: Vesna Vuk Godina: Zablode feminizma,
- 24. november: Rudi Mlinar: Nemirni duh.

11) Predstavitve strokovnih knjig in predavanja.

Organiziramo jih glede na aktualna dogajanja, izide knjig ter glede na zaznane interese v našem okolju. V letu 2022 smo izvedli 8 predavanj ali predstavitev knjig:

- 7. april: Vlado Pušnik: Aromaterapija (s predstavitvijo knjig),
- 14. april: Matjaž Jež: Življenje pohorskih planj (predstavitev dokumentarnega filma),
- 8. september: Andrej Rahten: Anton Korošec, slovenski državnik kraljeve Jugoslavije,
- 15. september: Tanja Arih Korošec: predavanje o apiturizmu,
- 22. september: zaključek projekta Čebela bere med s predstavitvijo dejavnosti,
- 30. september: predavanje o gozdnem vrtcu,
- 20. oktober: predavanje o gozdni terapiji,
- 8. december: predavanje o aromaterapiji.

Nekateri dogodki so bili načrtovani in izvedeni v okviru projekta Čebela bere med in v okviru projekta Moč dreves.

12) Potopisna predavanja

Med strokovna predavanja štejemo tudi **potopisna predavanja**, ki pa jih ločimo od ostalih, saj imajo svojo specifikko in »svojo publiko«, ki ji je tovrstna oblika predstavitve potovanj posebej všeč. Pri izbiri dajemo prednost popotnikom domačinom, ki želijo predstaviti svoja potovanja ter popotnikom, ki so svoje popotniške izkušnje zapisali v knjigi. V letu 2022 smo po premoru spet organizirali dve predavanji v živo:

- 27. oktober: Marinka Dretnik: Tadžikistan,
- 10. november: Viljem Gogala: POTopis (s predstavitvijo knjige).

13) Predstavitveni ogledi knjižnic

So oblike, ki pogosto vključujejo še druge dejavnosti, na primer voden ogled razstave, delavnico, predstavitev in podobno. Namenjeni so predvsem zaključenim interesnim skupinam in se izvedejo praviloma po vnaprejšnjem dogovoru. V letu 2022 smo beležili tri obiske.

14) Odprtja razstav in vodeni ogledi razstav

Likovne, fotografske in druge razstave organiziramo v knjižničnih prostorih v glavnem v sodelovanju z JSKD OI Radlje ali na pobudo lokalnih društev, ustanov in posameznikov, ki jim naši pogoji ustrezajo. Večino razstav organiziramo v osrednji knjižnici v Radljah, za manjše razstave so primerni tudi prostori knjižnic na Muti, v Podvelki in v Ribnici na Pohorju. Večinoma organiziramo tudi odprtja razstav – v skladu z dogovorom z razstavljavci. Razstavljavcem je kljub slabšim pogojem (prostor, osvetlitev) razstavljanje v knjižničnih prostorih zanimivo, ker so razstave vedno na ogled v času odprtosti knjižnice ter je obisk razstav prost. Pri odločanju dajemo prednost lokalnim društvom ter posameznikom in razstavam, ki so tematsko vezane na knjigo, branje in podobno. Pomembne so tudi razstave otroških del, ki jih pripravljamo v sodelovanju s šolami in vrtci, saj se z njimi knjižnični prostori popestrijo. V letu 2022 je bilo razstav zaradi omilitve epidemioloških ukrepov nekoliko več kot v preteklih dveh letih, prav tako tudi vodenih ogledov.

Večje razstave:

Marec: Portret moje mame, skupina Vrtca Radlje,

April: Fotografska razstava Foto kluba Koroške: Ex tempore Radlje ob Dravi, JSKD,

Junij: razstava slik Marjana Vesonika,

September: razstava fotografij Čebela bere med

Oktober: razstava risbic in slik iz slikanice Zajček Puhec,

Oktober: območna likovna razstava ljubiteljskih likovnikov, JSKD,

November: Medprostor, KGLU,

November: V ogledali spominov, Kristl Valtl,

December: Anton Repnik, razstava slik,

December: Moč dreves, razstava fotografij.

Tematske razstave, s katerim opozorimo obiskovalce na spominske dneve, praznike, obeležja, rojstne ali druge jubileje slovenskih pesnikov in pisateljev ter drugih znanih osebnosti, na aktualna dogajanja in podobno. Tematske razstave so pomembna oblika promocije knjižničnega gradiva, saj ob razstavi izpostavimo gradivo na temo. Stalna tematska razstava je ob Kresnikovi nagradi v juniju, s katero opozorimo na nagrajene knjige slovenskih avtorjev, saj le-te vidno **označujemo**, kar je v pomoč tako knjižničarjem pri svetovanju in članom pri izbiri gradiva ter dodatna spodbuda za branje del slovenskih avtorjev.

15) Ustvarjalne delavnice in srečanja izvajamo v naših knjižnicah tradicionalno. Na delavnicah uporabljamo knjige in revije kot informacijski vir, vedno pogosteje vključujemo tudi informacijske vire, dostopne na spletu. Na delavnicah gre predvsem za razvijanje informacijske pismenosti, za kvalitetno preživljanje prostega časa, izmenjavo informacij in idej.

Ustvarjalna srečanja za odrasle in otroke potekajo v knjižnici Radlje od oktobra do marca. Hkrati potekata ločeno dve delavnici: za otroke in za odrasle.

V letu 2022 smo se prvič v živo srečali 21. februarja na poslikavi panjskih končnic, ki jo je izvedel Koroški pokrajinski muzej v okviru projekta Čebela bere med. Ostala srečanja so potekala v živo do konca leta po načrtanem programu.

Otroci so izdelovali: pobarvane lončke in sejali rožice, igo čebelica ne jezi se, šivali ježke, izdelali papirnate duhce, adventne okraske in venčke, vizitke ter snežake in decembrske okraske.

V delavnicah za odrasle so se udeleženci ukvarjali s: kaligrafijo, das maso, dekoracijo za dom, fimo maso, nakitom, voščilnicami in izdelki iz papirja.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

V počitniških ustvarjalnih ponedeljkih v juliju in avgustu so otroci izdelovali: metulje, 3D izdelke s pomočjo 3D pisal, letala, igro mini košarka, balone, igro veliko zdravilno jabolko ter poletne pahljače. Ustvarjalne delavnice so tudi najpogostejša oblika s katero knjižnica sodeluje na različnih skupnih dogodkih in festivalih. Knjižnica se v glavnem odzove na vsako povabilo v lokalni skupnosti, s tem, da izbere delavnico, ki je vsaj posredno, če ne neposredno povezana z branjem in bralnimi navadami, na primer: knjižna kazala v vseh mogočih izvedbah.

16) Druge predstavitve in dejavnosti

Bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo. Pod skupnim nazivom in pod podobnimi pogoji izvajamo bralno značko vse koroške splošne knjižnice. Dejavnost je zasnovana tako, da lahko sodelujejo tudi osebe, ki imajo iz različnih razlogov omejeno sposobnost razumevanja besedil. S tem vključimo osebe s posebnimi potrebami in invalide.

V aprilu 2022 je bilo oddanih 122 bralnih kartonov in udeleženci so knjižno nagrado in praktično darilo prevzeli v knjižnici na zaključni prireditvi.

Literarni natečaj Čebela bere med smo izvedli v okviru projekta Čebela bere med v spomladanskem času in v poletnih mesecih izdali zbornik z enakim naslovom. Zbornik je bil javnosti predstavljen na zaključni prireditvi 22. septembra in podeljen kot darilo vsem sodelujočim v projektu. Z literarnimi prispevki so sodelovali tako otroci, mladi kot odrasli in je zelo pestro branje raznolikih literarnih zvrsti: od poezije, do proze, spominov, do predstavljenih informacij ter dejstev s področja čebelarjenja.

»**Bukvice za vsakogar**« navajamo kot primerno obliko, s katero se lahko knjižnica vključi kot povabljen ustanova na različnih javnih dogodkih z namenom spomniti obiskovalce na knjigo in branje. To so namreč knjige, ki smo jih odpisali ali knjige, ki smo jih prejeli od uporabnikov in jih nismo umestili v knjižnično zbirko. Knjige posebej označimo. Obiskovalci jih odnesejo domov za simboličen prostovoljni prispevek. Na tak način spodbujamo uporabnike, da sprejmejo in uporabijo že rabljeno knjigo. Hkrati se oblikuje pravilen odnos do knjig, ki ne končajo kot odpadki ali star papir. Prostovoljne prispevke uporabimo za nakup novega gradiva v knjižnici in za nekatere izdatke ob izvajanju dejavnosti in prireditve v knjižnici. V letu 2022 smo z bukvicami sodelovali v Radljah in na Muti v decembru – slavnostni prižig lučk in bazar.

Živa veriga in selitev z nahrbtniki sta bili izvedeni v decembru ob preseljevanju knjižnice v Vuzenico iz prostora v osnovni šoli v Kulturno upravni center Vuzenice. Pri obeh dejavnostih je sodelovalo skupno skoraj 600 otrok, mladih in odraslih, ki pa niso vključeni v tabelo podatkov o dejavnostih knjižnice. Obe dejavnosti sta bili izvedeni v sodelovanju s šolo, vrtcem in Občino Vuzenica in sta veliko prispevali k promociji preselitve knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Širša promocijska dejavnost knjižnice poteka v glavnem v sodelovanju z vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami ali še širše, v katere so vključene še druge ustanove in organizacije. Cilj skupne promocije je večja prepoznavnost in pojavljanje v nacionalnih medijih. Splošne knjižnice namreč več ali manj delujemo vsaka v svojem lokalnem okolju in je tovrstnih priložnosti malo.

V letu 2022 smo v aprilu izvedli dejavnosti, ki so povezane s svetovnim dnevom mladinskih knjig in knjig nasploh ter v novembru dejavnosti, ki so povezane s tednom slovenskih splošnih knjižnic.

6.4 SREDSTVA IN KADRI za izvedbo dejavnosti in prireditvev

1) Sredstva: večina sredstev, ki jih beležimo in izkazujemo pod postavko »sredstva za prireditve«, je potrebnih za materialne stroške za pripravo prireditvev, za nagrade udeležencem ter za storitve izvedbe. Za izvedbo vseh prireditvev smo v letu 2022 porabili 13.459 €, v letu 2021 pa 10.279 €. V tem znesku so zajeta tudi sredstva, ki smo jih namenili za dejavnosti v okviru projekta Čebela bere med in jih sicer v osnovnem programu dejavnosti ne izvajamo, oziroma jih izvedemo v manjši meri.

2) Kadri: za izvajanje dejavnosti in prireditvev skrbimo vsi zaposleni v knjižnici. Med vse strokovne delavce so razdeljene posamezne dejavnosti. Delavci ob načrtovanju in izvajanju dejavnosti skrbijo tudi za njihovo razvijanje ter prilagajanje spremembam sodobne družbe. Za izboljšanje tovrstnih dejavnosti, ki so zelo pomembne za doseganje najpomembnejših ciljev knjižnične dejavnosti nam bistveno primanjkuje strokovnega kadra.

7 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI

V letu 2022 je bilo v knjižnici redno in po pogodbah zaposlenih: 6,8625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 5,0625 strokovnih delavcev. Število redno zaposlenih je bilo enako kot v letu 2021.

oblika zaposlitve	delovno mesto	Stanje 01.01.2022 (število delavcev)	Stanje 31.12.2022 (število delavcev)
redna zaposlitev	direktor	1	1
	administrativno- računovodski delavec	0,80	0,80
	čistilka	0	0
	knjižničar	0,5	0,5
	višji knjižničar	1,5	1,5
	bibliotekar	3	3
	skupaj število redno zaposlenih		6,80
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	6,8625	6,8625

Po veljavnem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Za ustrezno izvajanje knjižnične dejavnosti kot to predvidevajo zakonske določbe Zakona o knjižničarstvu, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice, ki so predpisani za obdobje 2018-2028, nam manjkata torej še dva strokovna delavca: knjižničarja, ki ju bomo lahko zaposlili na podlagi soglasij vseh občin ustanoviteljic.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

V letu 2022 smo v juniju sprejeli na opravljanje obvezne šolske prakse enega dijaka.

Tudi v letu 2022 so razmere, povezane z epidemijo Covid-19, še vedno vplivale na delo zaposlenih:

- Do 21. februarja se je pri uporabnikih preverjal pogoj PCT in osebni dokument ter se je obisk osebam, ki pogoja niso izpolnjevali tudi preprečeval. Članom, ki v knjižnične prostore niso mogli vstopiti smo priporočali, da po gradivo pošljejo koga drugega ali smo jim gradivo pripravili pred vhodom v knjižnico.
- Do 14. 4. so bile v zaprtih prostorih maske obvezne, po tem datumu le še priporočljive. Zaposleni so poleg opozarjanja na ta ukrep in ukrep razdalje med obiskovalci še skrbeli za razkužila, razkuževanje rok ter površin v knjižnici.
- Posledica epidemioloških ukrepov je povečana uporaba Moje knjižnice v Cobiss+ in s tem več rezervacij po spletu ter posledično povečano delo z uporabniki na daljavo, torej dogovarjanje in svetovanje po telefonu in digitalnih poteh ter delo s pripravo gradiva za prevzem.
- Zaposleni so bili odstotni zaradi varstva otrok, bolezni, izolacije ali karantene. Med 18. januarjem in 1. februarjem je bila zaradi hkratne odsotnosti več zaposlenih knjižnica odprta po poletnem odpiralnem času.

8 STROKOVNO BIBLIOTEKARSKO DELO

V letu 2022 smo za potrebe strokovne obdelave podatkov o knjižničnem gradivu **prevzeli iz vzajemne baze 1.633 bibliografskih zapisov**. Vse podatke smo ob prenosu v svojo bazo podatkov uredili in prilagodili našim zahtevam in našemu stanju. Vseh popravljenih zapisov je bilo **1.884**.

V slovensko bazo bibliografskih podatkov smo prispevali 12 zapisov monografskih publikacij in v bazo CONOR 14 normativnih zapisov o avtorjih.

Bibliografski podatki v sistemu vzajemne katalogizacije omogočajo učinkovito nadaljnje delo z gradivom v lokalni bazi podatkov: iskanje z iskalnimi orodji, kasnejše dopolnjevanje bibliografskih podatkov in podatkov o zalogi, urejanje, izdelava seznamov, statistik in podobno.

V letu 2022 smo se intenzivno posvetili izdelovanju priporočilnih seznamov knjižničnega gradiva v sistemu COBISS+, kar pomeni tudi stalne spremembe in popravke zapisov v lokalni bazi bibliografskih podatkov.

V letu 2022 smo že od poletja pripravljali knjižnico v Vuzenici na selitev opreme in gradiva, ki je potekala med 24. novembrom in 21. decembrom.

V letu 2022 smo tako kot prejšnja leta izvajali zelo omejeno domoznansko dejavnosti, skrženo zgolj na zbiranje podatkov in člankov z domoznansko vsebino v papirnati ali elektronski obliki. Bibliografsko člankov zaradi pomanjkanja kadrov še ne obdelamo.

Kljub kadrovski stiski sodelujemo v projektu Dobreknjige.si, v katerem strokovni delavci po knjižnicah oblikujejo priporočila za branje ter tako prispevajo vsebine na skupnem knjižničnem portalu, ki je namenjen bralcem, da se tako lažje odločijo za ustrezno čtivo. V letu 2022 je ena vnašalka-bibliotekarka pripravila 4 zapise – priporočila za branje. Skupno je Knjižnica Radlje ob Dravi v bazo zapisov prispevala 43 priporočil in samo v letu 2022 zagotovila 33.823 ogledov na portalu Dobreknjige.si.

V letu 2022 smo se udeležili več strokovnih izobraževanj, ker je bila ponudba tudi pestra. Nekatera izobraževanja so nujna za delo v vzajemni katalogizaciji in obdelavi bibliografskih podatkov, nekatera pa za spodbujanje k branju pri različnih ciljnih skupinah. Tudi v letu 2022 je precej izobraževanj potekalo virtualno z orodji kot so Zoom ali MS Teams, kar je dobrodošlo za organizacijo dela, ima pa

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

po drugi strani tudi določene pomanjkljivosti. Cilj vsakoletnega načrta je, da se vsaka strokovna delavka udeleži vsaj enega izobraževanja v stroki in cilj smo v letu 2022 dosegli.

9 PROSTORI knjižnice in OPREMA

9.1 PROSTORI knjižnice

Knjižnica Radlje ob Dravi ima skupaj 1264 m² uporabne površine, s tem da 62 % skupne površine meri osrednja knjižnica v Radljah: prostor za knjižnično dejavnost in za delavce knjižnice ter skladišče.

Iz tabele so razvidni podatki o površini knjižnice ter število čitalniških sedežev – stanje v letu 2022:

Površina v m ²	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
uporabna površina za knjižnično dejavnost	624	187	57	145	41	45	1099
uporabna površina za delavce knjižnice in skladišče	165	0	0	0	0	0	165
Skupaj površina	789	187	57	145	41	45	1264
število čitalniških sedežev	68	10	4	10	5	2	99

Število čitalniških sedežev je seveda odvisno predvsem od uporabne površine posamezne knjižnice.

V tabeli smo upoštevali podatke, ki so veljali za večino leta 2022. V decembru se je knjižnica v Vuzenici namreč preselila iz prostorov v osnovni šoli v prostor Kulturno upravnega centra na Sejmarski ulici 2. Nova knjižnica meri 78 m² uporabne površine in v njej je 8 čitalniških mest. Štiri so opremljena z računalniki za uporabnike. Prostori so novi, oziroma obnovljeni, v pritličju, dostopni tudi za gibalno ovirane in primerni za izvedbo nekaterih dejavnosti. Za dejavnosti z večjim številom udeležencev se po dogovoru z občino lahko uporabi sosednja dvorana. S preselitvijo krajevne knjižnice Vuzenica, so vse enote Knjižnice Radlje ob Dravi ustrezno opremljene in pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti izboljšani.

9.2 OPREMA

1) Računalniška oprema

Pomemben del opreme knjižnice je opremljenost z računalniškimi delovnimi postajami za uporabnike. S tem je uporabnikom omogočen dostop do knjižničnega kataloga in drugih informacij javnega značaja ter hkrati ponujena dodatna storitev knjižnice – uporaba računalniških programov za individualno rabo ter tisk in preslikava dokumentov. Knjižnice so različno opremljene, predvsem v odvisnosti od sredstev, ki jih občine namenijo za nakup opreme in od možnosti, ki jih knjižnični prostori omogočajo.

Spodnja tabela izkazuje podatke o številu opreme, ne pa tudi o stanju, oziroma starosti in o vrsti opreme. Iz tabele je razvidno, da v knjižnici na Kapli ni računalniške opreme za uporabnike. V drugih enotah opremljenost z računalniki ustreza povprečnemu povpraševanju, oziroma potrebam uporabnikov. V osrednji knjižnici v Radljah in v krajevni knjižnici Vuzenica so računalniki za uporabnike

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

prenosni, tako lahko hitro uredimo računalniško učilnico za do 11 uporabnikov v vsaki od naših knjižnic. Prenosniki so bili kupljeni v letu 2021 v okviru projekta Čebela bere med prav z namenom večje mobilnosti in s tem večje uporabnosti opreme.

Nova računalniška oprema v letu 2022:

V letu 2022 smo knjižnico Podvelka opremili z novim tiskalnikom za uporabnike, oziroma večopravilno napravo, ki omogoča tudi preslikavo in kopiranje dokumentov.

Za zaposlene smo kupili dva monitorja s slušalkami in mikrofonom in s tem zamenjali pokvarjena v knjižnici Vuzenica in upravi knjižnice.

Opremljenost knjižnic in izposojevališč z računalniško opremo – stanje v letu 2022:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
računalniki za zaposlene	8	1	1	1	1	1	13
računalniki za uporabnike	10	4	4	2	1	0	21
tiskalniki za uporabnike	1	1	0	1	1	0	4

Internetni dostop je povsod urejen v skladu z najugodnejšimi možnostmi. Na Kapli in v Podvelki je način dostopa do internetnih povezav ADSL, v Radljah in v Vuzenici je to kabelska povezava. V Ribnici na Pohorju in na Muti pa optična povezava. V osrednji knjižnici Radlje je uporabnikom omogočen brezžični dostop do interneta preko omrežja Libroam/Eduroam. Brezžični dostop je omogočen tudi na Muti, Ribnici na Pohorju, v Podvelki in po preselitvi v nove prostore tudi v knjižnici v Vuzenici. V vseh enotah knjižnice je internetna povezava nujna za avtomatizirano izposajo, saj je elektronski katalog nameščen na oddaljenem strežniku inštituta IZUM.

2) Pohištvena in druga oprema v knjižnici

Vse naše knjižnice so ustrezno opremljene s pohištveno in drugo opremo, ki pa jo seveda postopno obnavljamo in dopolnjujemo. Najpogosteje zmanjka polic za knjižnično gradivo, kar načrtujemo v dogovoru s posameznimi občinami, da načrtujejo investicije v svojih proračunih. Z novim pohištvom po projektu Čebela bere med smo v letu 2021 rešili najbolj pereča problema: dokup knjižnih regalov in nujnega pohištva v osrednji knjižnici Radlje in zamenjavo povsem dotrajanega pohištva krajevne knjižnice v Vuzenici.

Nova pohištvena in druga oprema v letu 2022:

Večjih posodobitev v letu 2022 nismo načrtovali. Kupili smo televizor za knjižnico v Podvelki in računalniško opremo navedeno pri prvi točki tega poglavja. Nakup smo financirali z namenskimi sredstvi Občine Podvelka in z lastnimi sredstvi ter iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 1.771,39 €. Sofinanciranje opreme za knjižnico v Podvelki ter nujne opreme iz lastnih prihodkov knjižnice je bilo načrtovano v finančnem načrtu knjižnice.

Kupili smo tudi nekaj opreme, ki je v knjigovodskih listinah zaradi nižjih posamičnih vrednosti vodena kot drobni inventar in je kupljena za izboljšanje dela, oziroma delovnih procesov ter nadomestitev izrabljene opreme: otroška lesena kuhinja (projekt Komunalna čistilna naprava Ožbalt), kovinska lestev, adapter, promocijski pano za otroški oddelek in otroški stolčki v skupni vrednosti 975,34 € in je financirana iz prihodkov za delovanje knjižnice.

10 POVEZOVANJE KNJIŽNICE Z OKOLJEM

Pri vsej svoji dejavnosti se knjižnica povezuje lokalno z ustanovitelji, osnovnimi šolami, srednjo šolo, vrtci, zavodi, društvi in podjetji na svojem območju. Predvsem vsebinsko na izvajanje raznih dejavnosti in prireditev močno vplivajo aktivna društva in aktivni posamezniki. Knjižnica vsekakor spodbuja vsako takšno aktivno udejstvovanje in povezovanje v posameznem okolju, saj s tem bogatimo svoja življenja in življenja drugih. Vizija knjižnice sovпада s temi prizadevanji, saj knjižnica želi ostati in postati kraj druženja in srečevanja za različne ciljne skupine.

Zelo dobro sodelujemo z JSKD, območno izpostavo v Radljah. V večletnem sodelovanju se je oblikovalo kar nekaj stalnic, kot so likovne in druge razstave, literarni večeri in podobno. Vsako sodelovanje obogati naše delovanje in popestri dogajanje v knjižnici.

V letu 2022 je bilo povezovanja zaradi dejavnosti, ki jih izvajamo v sodelovanju spet več, saj se je izvajanje dejavnosti in prireditev ponovno vzpostavilo v marcu 2022 in od takrat poteka brez omejitev in v živo.

Po strokovni plati sodelujemo z društvi bibliotekarjev, vsi zaposleni smo člani Društva bibliotekarjev Koroške, z drugimi knjižnicami v Sloveniji, Združenjem splošnih knjižnic, Oddelkom za izobraževanje, razvoj in svetovanje ter Oddelkom za raziskave na NUK-u, Javno agencijo za knjigo (JAK-om) in Ministrstvom za kulturo.

Posebej pomembno je sodelovanje z drugimi koroškimi knjižnicami, posebej z Osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ki je tudi naša območna knjižnica s posebej določenimi območnimi nalogami. Konkretno za uporabnike omogoča dostop do uporabnih in raznovrstnih podatkovnih baz in brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi knjižnicami.

Strokovno povezovanje je v današnji hitro razvijajoči se družbi nujno. Je pomemben vir informacij, neformalnih izobraževanj, vedno pogosteje pa tudi način najcenejšega in učinkovitega izobraževanja, ki ga knjižnice oblikujejo na podlagi uspešnih praks in izvajajo za druge knjižnice.

RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

Računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obrazec po katerem se sestavi bilanca je enoten za vse uporabnike EKN, obrazec po katerem se sestavi izkaz prihodkov in odhodkov pa je poseben za druge uporabnike EKN in poseben za določene uporabnike EKN.

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE:

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21):

- a) Bilanca stanja
- b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in pojasnil ter druga pojasnila določena s tem pravilnikom
- d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
- e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanje
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
  - a) Analiza prihodkov (konti skupine 76)
  - b) Analiza odhodkov (konti skupine 46)
  - c) Analiza poslovnega izida

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o javnih financah, Ur. l. RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava Ur. l. RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Ur. l. RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Ur. l. RS, št. t. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37.členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 108/13)
- Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti, Ur. l. RS, št. 109/07, 68/09 in 137/21
- Slovenski računovodski standardi (2016), Ur. l. RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2021 in 2022, Uradni list RS, št. 174/20, 15/21 – ZDUOP, 74/21, 172/21, 187/21 – ZIPRS2223 in 206/21 – ZDUPŠOP

Interni predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, (MUV 21/03)
- Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Radlje ob Dravi 04.01.2016

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

1 BILANCA STANJA ZA LETO 2022 IN POJASNILA

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki vsebuje podatke o stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja, na dan 31.12.2022. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

1.1 BILANCA STANJA ZA LETO 2022

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	11.711	11.711
2	Popravek vrednosti neop. dolgor. sredstev	10.613	10.247
3	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.466.345	1.417.254
4	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	1.399.483	1.338.826
I.	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1-2+3-4)	67.960	79.892
1	Denarna sredstva v blagajni	1	18
2	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	15.719	18.716
3	Kratkoročne terjatve do kupcev		
4	Dani predujmi in varščine		
5	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	18.754	14.373
6	Druge kratkoročne terjatve		
7	Aktivne časovne razmejitev	530	1.344
II.	Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitev (1+2+3+4+5+6+7)	35.004	34.451
	AKTIVA SKUPAJ (I.+II.)	102.964	114.343
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
1	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	16.031	14.705
2	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	11.917	10.403
3	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	2.852	2.672
4	Kratkoročne obv.do uporabnikov enotnega kontnega načrta	977	1.352
5	Pasivne časovne razmejitev	2.964	5.100
I.	Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	34.741	34.232
1	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		
2	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanju	67.960	79.892
3	Presežek prihodkov nad odhodki	263	219
II.	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	68.223	80.111
	PASIVA SKUPAJ (I.+II.)	102.964	114.343

Prilogi k bilanci stanja:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev
- Stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Knjižnica v letu 2022 ni prejela nobenih posojil, prav tako tudi ni dala nobenega posojila.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

1.2 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Z rednim letnim popisom s stanjem na dan 31.12.2022 smo dosegli, da se knjigovodski podatki o sredstvih in obveznostih do njihovih virov ne razlikujejo od dejanskih. V poslovnih knjigah knjižnica izkazuje neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju (sredstva so prenesena v uporabo in upravljanje knjižnice, vendar nad njimi nimamo lastninske pravice).

Neopredmetena sredstva in oprema se izkazujejo po načelu istovrstnosti in nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja nakupna cena ter vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati njegovi usposobitvi za uporabo. Popravek vrednosti se oblikuje posamično, v skladu s predpisanimi stopnjami po metodi enakomernega časovnega obračunavanja-amortizacije.

V letu 2022 so bili oblikovani popravki v višini 72.910,99 €.

Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobni inventar, sem sodijo tudi knjige in neknjižno gradivo, knjižnica 100 % odpiše takoj ob nabavi. Drobni inventar se v poslovnih knjigah vodi do izločitve iz uporabe in sicer po nabavni in odpisani vrednosti. Nabava knjižničnega gradiva se v glavni knjigi knjiži na podlagi prejetih računov dobaviteljev v celotni vrednosti, v katalogizaciji pa se v sistem Cobiss evidentira posamična enota gradiva po dejanski ceni za enoto.

V letu 2022 smo nabavili knjižnično gradivo v vrednosti 59.206,98 €, opremo v vrednosti 1.771,39 € (TV sprejemnik, laserski tiskalnik, 2 monitorja z slušalkami in kamero).

SREDSTVA ZA KNJIŽNIČNO GRADIVO	ZNESEK v EUR
Občina Radlje ob Dravi	10.000,00
Občina Muta	5.000,00
Občina Vuzenica	5.802,00
Občina Podvelka	7.000,00
Občina Ribnica na Pohorju	3.500,00
Ministrstvo za kulturo	23.660,00
Lastna sredstva	4.244,98
SKUPAJ:	59.206,98
NAKAZILA SREDSTEV ZA OPREMO	
Nakup opreme iz lastnih virov	169,89
Presežek sredstev iz leta 2021	219,22
Dotacija Občine Podvelka za opremo	1.382,28
SKUPAJ:	1.771,39

Vsa izločena sredstva iz uporabe so brez sedanje vrednosti, zato njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. Skupna vrednost izločenih sredstev na podlagi rednega odpisa znaša 12.729,45 €. V tej vrednosti so zajete knjige v vrednosti 11.386,38 €, ki jih vodimo kot osnovno sredstvo ter oprema in drobni inventar v vrednosti 1.343,07 €.

1.3 KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva v znesku **35.003,66 €** predstavljajo:

- denarna sredstva v blagajni 0,63 €,
- denarna sredstva, ki izkazujejo dobroimetje na transakcijskem računu v znesku 15.268,72 €. Stanje teh sredstev je usklajeno s izpiskom podračunu pri UJP po stanju na dan 31.12.2022,

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- denar na poti 450,00 €,
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN v višini 18.753,92 €,
  - a) Občine Radlje ob Dravi v višini 7.207,42 €,
  - b) Občina Muta v višini 4.774,12 €,
  - c) Občina Ribnica na Pohorju v višini 1.979,95 €,
  - d) Občina Podvelka v višini 231,57 €,
  - e) Občina Vuzenica v višini 4.560,86 €
- f) aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje (naročnine časopisov, revij) v višini 530,39 €.

1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti v znesku **34.740,95 €** sestavljajo:

- g) obveznosti do zaposlenih, za izplačilo decembrskih plač (čiste plače in nadomestila plač, prispevki, davki od plač ter druge obveznosti), ki so bile izplačane v januarju 2023, v višini **16.030,92 €**,
- h) obveznosti do dobaviteljev za še neplačane račune v višini **11.916,91 €**,
- i) druge kratkoročne obveznosti v višini **6.793,12 €** so:
  - a) obveznosti delodajalca za davke in prispevke na plače v višini 2.402,63 €,
  - b) ostale kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta 976,82 €,
  - c) izplačila po pogodbi o delu 194,01 €,
  - d) izplačila KAD za december v višini 244,26 €,
  - e) doplačilo davka od dohodka za leto 2022 v višini 11,12 €,
  - f) preveč zaračunani materialni stroški 1.964,28 €,
  - g) odloženi prihodki za nakup knjig v višini 1.000,00 €.

1.5 OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Uskladitev terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu v naših poslovnih knjigah izkazujemo na kontu 98-obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje na dan 31.12.2022 naslednje stanje: **68.222,20 €**.

NAMEN	ZNESEK v EUR
Stanje obvez. za sredstva prejeta v upravljanje 1.1.2022	80.111,33
Nabava knjižničnega gradiva od občin	31.302,00
Nabava knjižničnega gradiva od Ministrstva za kulturo	23.660,00
Nabava opreme Občina Podvelka	1.382,28
Nabava opreme iz lastnih virov	169,89
Pokriv. stroš. amortizacije v breme sredstev v upravljanje	-68.666,01
Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2021	262,71
Stanje na dan 31.12.2022	68.222,20

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- Presežek prihodkov nad odhodki za leto 2022 znaša: 262,71 €; sredstva bomo v skladu s sklepom sveta zavoda porabili za nakup osnovnih sredstev ali za nakup knjižničnega gradiva.

- Stanje na kontih skupine 98- obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje je usklajeno z izpisom stanja z občinami ustanoviteljicami: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju.

2 PRIHODKI IN ODHODKI 2022

V izkazu prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja se upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka kot tudi načelo denarnega toka.

2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2022

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	284.570	267.313
I.	Prihodki od poslovanja	284.570	267.313
1	Prihodki od obresti	67	
II.	Finančni prihodki	67	
III.	Drugi prihodki		
	CELOTNI PRIHODKI (I.+II.+III.)	284.637	267.313
1	Stroški materiala	20.136	13.905
2	Stroški storitev	41.120	42.448
I.	Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)	61.256	56.353
1	Plače in nadomestila plač	167.688	163.370
2	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	27.329	26.504
3	Drugi stroški dela	23.743	19.714
II.	Stroški dela (1+2+3)	218.760	209.588
III.	Amortizacija	4.245	1.048
IV.	Ostali drugi stroški	90	89
V.	Finančni odhodki		
VI.	Izredni odhodki		
VII.	Prevrednotovalni poslovni odhodki		
1	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		
	CELOTNI ODHODKI (I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.)	284.351	267.078
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	286	235
	Davek od dohodka pravnih oseb	23	16
	Presežek po odbitku davka od dohodka	263	219
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	7	7
	Število mesecev poslovanja	12	12

Kot je razvidno iz gornje tabele v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov, knjižnica izkazuje v obračunskem obdobju od 1. 1. - 31. 12. 2022 dosežene

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- prihodke v višini	284.637 €
- odhodke v višini	284.351 €

Presežek prihodkov nad odhodki **286 €**

Prikazane so posamezne postavke za leto 2022 in primerjava z letom 2021.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (medobčinski uradni vestnik 21/2003) bomo presežek prihodkov nad odhodki 286,10 €, zmanjšan za davek od dohodka pravnih oseb v višini 23,39 €, preostanek **262,71 €** namenili v skladu s sklepom sveta zavoda za nakup knjižničnega gradiva in v opremo, potrebno za delovanje zavoda.

2.2 PRIHODKI GLEDE NA VIR FINANCIRANJA

Pregled prihodkov za leto 2022

1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČ.		Predhodno leto	Indeks 22/21
a)Občina Radlje ob Dravi	114.022,55	106.028,87	107,54
b)Občina Muta	52.778,18	49.664,23	106,27
c)Občina Vuzenica	46.267,26	43.505,12	106,35
č)Občina Podvelka	41.624,95	39.110,06	106,43
d)Občina Ribnica na Pohorju	19.156,37	18.011,58	106,36
SKUPAJ:	273.849,31	256.319,86	106,84
2. PRIHODKI IZ REPUBLIŠKEGA PRO.	0	4.529,30	0
3. DRUGI PRIHODKI	10.721,12	6.464,15	165,86
4.Finančni in izredni prihodki	67,30		100
SKUPAJ:	284.637,73	267.313,31	106,48

1.PREGLED PRIHODKOV IZ OBČINSKIH PRORAČUNOV	LETO 2022	LETO 2021	Indeks 22/21
a)za materialne stroške	55.089,00	51.347,39	107,29
Občina Radlje ob Dravi	32.950,00	30.066,07	109,59
Občina Muta	7.276,00	7.029,94	103,50
Občina Vuzenica	6.431,00	6.179,66	104,07
Občina Podvelka	5.792,00	5.535,54	104,63
Občina Ribnica na Pohorju	2.640,00	2.536,18	104,09
b)za plače	218.760,31	204.972,47	106,73
Občina Radlje ob Dravi	81.072,55	75.962,80	106,73
Občina Muta	45.502,18	42.634,29	106,73
Občina Vuzenica	39.836,26	37.325,46	106,73
Občina Podvelka	35.832,95	33.574,52	106,73
Občina Ribnica na Pohorju	16.516,37	15.475,40	106,73
2.PREGLED PRIHODKOV IZ REP.PRORAČ.		4.529,30	
nakaz. Sredstev za tvegano delo		4.529,30	
3.DRUGI PRIHODKI	10.721,12	6.464,15	165,86
drugi prihodki, članarine, donatorska sredstva	10.721,12	6.464,15	165,86
4. Finančni prihodki in izredni prihodki	67,30		
SKUPAJ:	284.637,73	267.313,31	106,48

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Drugi prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo 10.721,12 €.

2.3 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2022 v primerjavi z letom 2021

	LETO 2022	LETO 2021	INDEKS 22/21
01. SPLOŠNI STROŠKI POSLOVANJA	30.750,00	27.071,39	113,59
a) Stroški električne energije	4.237,15	2.989,94	141,71
b) Stroški RTV in ZAMP	207,84	194,13	107,06
c) Stroški čiščenja in sanit. material	14.370,22	11.896,95	120,79
č) Stroški ogrevanja in kom. storitve	7.376,98	7.177,31	102,78
d) dvigalo in vzdr. prostorov	2.601,69	3.083,26	84,38
e) Stroški varovanja	1.956,12	1.729,80	113,08
02. PROGRAMSKI STROŠKI	30.596,33	29.281,99	104,49
a) Stroški telefona, CATV, PTT	4.191,22	3.263,03	128,45
b) Vzdr.rač.opreme, OS in DI	4.114,68	6.149,82	66,91
c) Stroški pis.materiala in tonerjev	2.001,93	2.291,33	87,37
č) Stroški prireditev in promocije	13.458,93	10.278,93	130,94
d) Vzdrž.gradiva, izkaz., zašč.delu	2.222,42	2.130,28	104,33
e) Zavarovalne premije	389,63	389,63	100,00
f) Stroški službenih potovanj	1.836,77	1.252,95	146,60
g) Banč. str.članar., zdrav.preg.medk	1.279,22	1.405,57	91,01
i) st.notranje revizije, požarni red	125,17	621,71	20,13
j) Stroški pogodb. in avtorsk. dela	976,36	1.498,74	65,15
03. AMORTIZACIJA	4.244,98	1.047,49	405,25
a) amortizacija	72.910,99	59.298,63	
b) zmanjšanje amortizacije	-68.666,01	-58.251,14	
04. STROŠKI DELA	218.760,32	209.587,77	104,38
a) plače zaposlenih	167.688,07	163.370,55	102,64
b) prispevki na plače, dod. zav.	30.260,03	29.253,54	103,44
c) regres, jubilejna nag.	9.467,22	7.573,13	125,01
č) stroški prehrane in prevoza	11.345,00	9.390,55	120,81
05. DRUGI ODHODKI		89,10	100,00
SKUPAJ ODHODKI (01+02+03+04)	284.351,63	267.077,74	106,47

Na področju stroškov in prihodkov se v letu 2022 še vedno trajajoča epidemija tudi odraža, vendar bolj v primerjavi stroškov s preteklim letom. Večina splošnih stroškov poslovanja je glede na leto 2021 v porastu, saj se pri teh stroških tudi najbolj odražajo podražitve predvsem energentov in dela. Tudi pri programskih stroških se odražajo na eni strani povečane dejavnosti: izobraževanja, službene poti, število in vrste prireditev ter na drugi strani podražitve: poštno storitve, storitve, povezane s

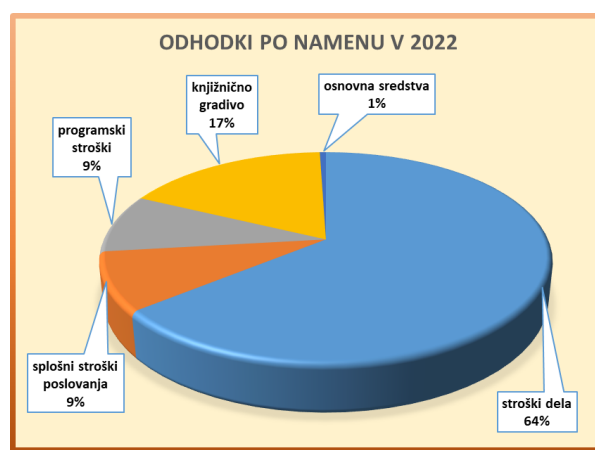
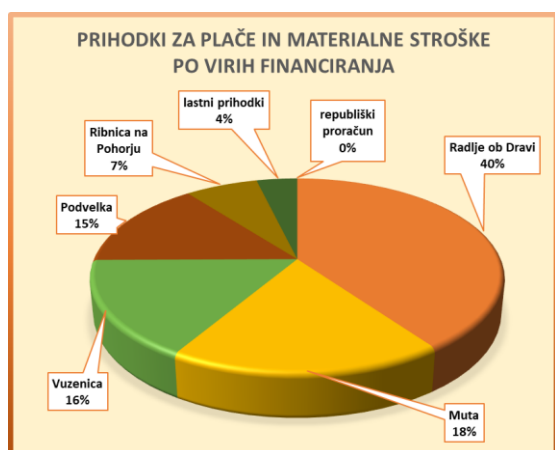
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

prireditvami. Stroški prireditev in promocije so v zadnjih dveh letih višji predvsem zaradi izvedbe projektov Čebela bere med in Moč dreves, ki ju knjižnica financira iz lastnih sredstev. Znižali so se stroški na segmentu revizij (v letu 2022 nismo bili zavezani za zunanjo revizijo), pogodbenega dela, vzdrževanja računalniške opreme in osnovnih sredstev, ker na teh pozicijah ni bilo potreb.

V letu 2022 smo obračunali amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in oblikovali popravke v višini 72.910,99 €, od tega za knjižnično gradivo v višini 59.206,98 € in v opremo v višini 13.704,01 €. V breme prihodkov smo pokrili amortizacijo v višini 4.244,98 €, v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje pa v višini 68.666,01 €.

Največji del odhodkov je knjižnica porabila za stroške dela. Pri izplačilu plač in izdatkov zaposlenim smo upoštevali Zakon o izplačilu plač v javnem sektorju, Zakon o uravnoteženju javnih financ, Določila Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS in objave sprememb v Uradnih listih.

Stroški dela se nanašajo na sedem redno zaposlenih. Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz plač in na plače ter dohodnina so obračunani po stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici. V letu 2022 smo izplačali regres za letni dopust v višini minimalne plače za leto 2022 za vse zaposlene delavce. Povračila stroškov prehrane in prevoza na delo so izplačane glede na dneve prisotnosti po Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

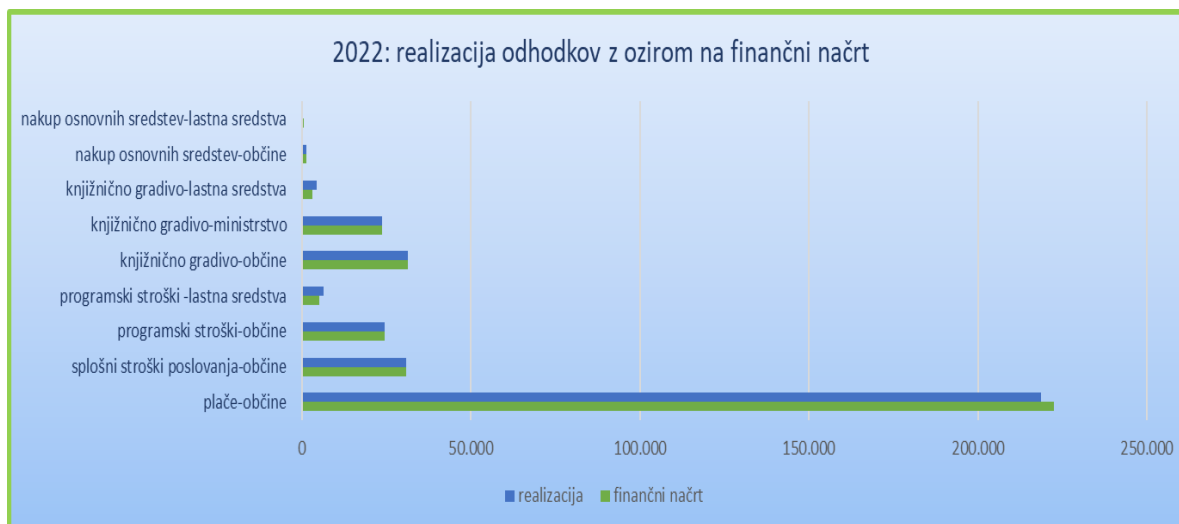
2.4 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2022 v primerjavi s finančnim načrtom

Glede na predviden in po sprejetju občinskih proračunov usklajen finančni načrt za leto 2022 smo v skupnem znesku porabili za **0,5 %** manj sredstev od načrtovanih. Med letom smo spremljali stanje in predvidevali realizacijo, ki smo jo občinam ustanoviteljicam predstavili proti koncu leta s predlaganimi uskladitvami.

Spodnja tabela in grafikon izkazujeta realizacijo po posameznih postavkah:

	plače-občine	splošni stroški poslovanja-občine	programski stroški-občine	programski stroški -lastna sredstva	knjižnično gradivo-občine	knjižnično gradivo-ministrstvo	knjižnično gradivo-lastna sredstva	nakup osnovnih sredstev-občine	nakup osnovnih sredstev-lastna sredstva
Fina. načrt	222.464	30.750	24.339	5.000	31.302	23.660	3.000	1.400	500
realizacija	218.760	30.750	24.339	6.257	31.302	23.660	4.245	1.382	170
razlika	+4.965			-1.257			-1.245	+18	+330

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Na postavki za plače je nižja realizirana vrednost dejansko izplačanih plač, ker so nekatere občine odobrile financiranje nove zaposlitve in je bilo to financiranje upoštevano v usklajenem finančnem načrtu. Nova zaposlitev ni bila realizirana. Natančne uskladitve so se z občinami opravile ob izteku leta 2022, saj občine nakazujejo sredstva po realnem zahtevku s strani knjižnice.

Na postavki programski stroški, financirani iz lastnih sredstev, smo porabili 1.257 € več od načrtovanih 5.000 za dejavnosti v okviru projektov Čebela bere med, Komunalna čistilna naprava Ožbalt in Moč dreves.

Na postavki nakupa knjižničnega gradiva smo iz lastnih sredstev prispevali 1.245 € več sredstev od načrtovanih 3.000 za nakup gradiva v okviru projekta Moč dreves. Lastnih sredstev smo pridobili tudi več kot smo načrtovali, saj smo bili pri načrtovanju v jeseni 2021 previdni zaradi še vedno negotove situacije, povezane z ukrepi zaradi Covid-19.

Na segmentu nakupa osnovnih smo realizirali manj kot smo načrtovali predvsem zato, ker ni prišlo do več potreb po nujnih nakupih osnovnih sredstev zaradi odpovedi ali nedelovanja.

2.5 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2022 izkazuje samo prihodke za izvajanje javne službe

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

3 OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

NAZIV KONTA		TEKOČE LETO 2022	PREDHODNO LETO 2021
I.	SKUPAJ PRIHODKI	336.339	323.546
1.	PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	336.262	323.527
A.	Prihodki iz sredstev javnih financ	325.808	315.576
a.	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	23.660	33.861
b.	Prejeta sredstva iz občinskega proračuna	302.148	281.715
c.	Prejeta sred. iz skladov socialnega zavarovanja		
d.	Prejeta sred. iz javnih skladov in agencij		
B.	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	10.454	7.951
2.	PRIHODKI PD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	77	19
a.	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	10	19
b.	Prejete obresti	67	
II.	SKUPAJ ODHODKI	339.768	326.800
1.	ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	339.768	326.800
A.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	186.991	181.876
B.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	30.023	29.340
C.	Izdatki za in storitve za izvajanje javne službe	66.298	50.830
J.	Investicijski odhodki	56.456	64.754
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		
	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	3.429	3.254

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov v skladu s 16. členom Pravilnika o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov za določene uporabnike enotnega kontnega načrta.

Pri pripoznavanju prihodkov in odhodkov, ki se knjižijo evidenčno smo upoštevali računovodsko načelo denarnega toka-plačane realizacije. Prihodek in odhodek po načelu denarnega toka se pripozna, kadar je poslovni dogodek nastal in smo hkrati zanj prejeli denar.

Izkaz je sestavljen na podlagi prihodkov in odhodkov, evidentiranih v poslovnih knjigah ter vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobje, ločeno za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti.

Proračunski uporabniki morajo pri porabi presežka prihodkov nad odhodki upoštevati fiskalno pravilo. Obveznosti določbe po 77.členu ZIPRS1718 presegajo presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku. Če javni zavod izračuna presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku ne izračunava presežka po ZIPRS.

Skupni prihodki po načelu denarnega toka so v letu 2022 znašali 336.339 €, skupni odhodki pa 339.768 €.

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2022 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 3.429 €.

3.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2022 ni imela finančnih terjatev in naložb.

3.3 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov je prikazano zmanjšanje denarnih sredstev v znesku **3.428,83 €**, ki je izračunano med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka.

POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih

S tem poročilom predstavljamo naše delo, dosežke in probleme s katerimi se srečujemo. Ustanoviteljem, ki v veliki meri odločajo o našem delu, predvsem po upravni in finančni plati, pa s poročilom posredujemo podatke in informacije, potrebne za vrednotenje naše uspešnosti in načrtovanje zagotavljanja delovanja knjižnične dejavnosti v prihodnosti.

Na kratko:

- **V letu 2022 smo kupili skupno 2.171 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 499 enot.** V letu 2021 smo kupili **2.090** enot knjižničnega gradiva, v dar smo prejeli **450** enot. **Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2022 povečal** v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu za 3,9 %, povečala so se tudi namenska sredstva za nakup gradiva: za 6 %. V letu 2022 je bila povprečna cena kupljenega konvencionalnega gradiva za 1,8 % višja kot leto prej; znašala je 24,4 €, v letu 2021 pa 23,97 €. **Nakup konvencionalnega gradiva** je torej v letu 2022 za 3,8 % višji kot v letu prej in znaša 138 enot gradiva na 1000 prebivalcev, celoten prirast gradiva pa znaša 170 enot gradiva na 1000 preb. In je za 4,9 % višji kot v letu 2021. **V letu 2022 (kot tudi v letih 2013-2021) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Tudi vsebinsko prirast novih knjig odstopa od priporočenih standardov, ker knjižnica bolj upošteva specifične okolja, sploh v manjših krajevnih knjižnicah. Pridobili smo raznoliko zbirko, številčno 1.925 naslovov, ki so v mreži knjižnic razpršeni, kar za uporabnike ni ugodno, vendar to popravljamo z učinkovito brezplačno medoddelčno izposojjo. Zbirko **elektronskih knjig** smo dopolnili s 146 naslovi in tako uporabnikom ob koncu leta ponujali vsega 832 naslovov. V letu 2022 smo svojim uporabnikom drugo leto zapored nudili elektronsko dostopne zvočne knjige na portalu **Audibook**: 200 naslovov. Elektronsko gradivo je zaradi splošne dostopnosti lahko zelo učinkovita dopolnitev ponudbe knjižničnega gradiva., sploh v času, ko je fizični dostop do knjižnic omejen, vendar je uporaba elektronskega gradiva še vedno relativno nizka.
- Po programu dela knjižnice je bilo za leto 2022 **načrtovanih 4456 ur odpiralnega časa** in da bo poleg rednega odpiralnega časa s 97 urami tedenske odprtosti v juliju in avgustu veljal počitniški odpiralni čas z 51 urami tedenske odprtosti. Zaradi hkratne odsotnosti več zaposlenih je bila knjižnica odprta po počitniškem odpiralnem času od 18. 1. do 31. 1. in zaradi selitve knjižnice v Vuzenici je bila knjižnica v Vuzenici zaprta od 25. 11. do 19. 12. **Skupno je bila knjižnica v letu 2022 odprta 4313 ur, kar predstavlja 97 % od načrtovane odprtosti.**
- **Obisk knjižnice z namenom izposoje** (tudi vračilo gradiva ali podaljšanje roka izposoje) je v primerjavi z letom 2021 **ostal enak, oziroma se je povečal za 0,7 %**. Ko upoštevamo vse obiske knjižnice (tudi obisk prireditelj) se je **obisk povečal za 7,5 %**. Iz podatkov o obisku je razvidno, da se stanje počasi popravlja, beležimo pa manjši obisk knjižnice kot prostora za druženje, zadrževanje, uporabo čitalnic in računalnikov. V začetku leta – do 21. 2. je bila pomembna omejitev pri obisku izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani) za odraslo populacijo in otroke, starejše od 12 let.
- V letu 2022 smo izposodili **za 5,7 % gradiva več** kot v preteklem letu. Izposoja zajema vso gradivo v fizični obliki, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom. Večletna primerjava izkazuje počasen dvig izposojenih enot gradiva, tako izposoje na dom, kot izposoje v knjižnici.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

Počasi, a vztrajno raste tudi izposoja e-knjig na portalu Biblos, ki so si jih naši člani v letu 2022 izposodili 472, v 2021 pa 439. V letu 2022 so si naši člani izposodili 24 elektronskih zvočnih knjig na portalu Audibook.

Medknjižnična izposoja, s katero omilimo pomanjkanje strokovnih gradiv, je v letu 2022 spet porasla: za 18 %, zmanjšala pa se je izposoja naših gradiv v druge knjižnice.

- **Število aktivnih članov knjižnice**, ki v letu obišejo knjižnico vsaj enkrat tako, da njihov obisk evidentiramo v sistemu, je bilo v letu 2022 **2.878 in je v primerjavi s prejšnjim letom ostalo domala enako. Za kar 53 % se je povečal vpis novih članov.** Knjižnico vsaj enkrat v letu obiše 18,4 % prebivalcev, pri čemer smo še daleč od priporočenega članstva 40 % prebivalstva. Priporočeni včlanjenosti 60 % otrok in mladih do 15. leta starosti smo se v letu 2022 spet bolj približali z 58,13 % včlanjenostjo. V letih pred korono je bila včlanjenost otrok in mladih več kot 60 %.

Pri posameznih kategorijah aktivnih članov ugotavljamo, da je aktivnost predšolskih članov, osnovnošolcev, dijakov ter upokojencev nekoliko porasla, medtem ko se je znižala aktivnost pri študentih, zaposlenih ter nezaposlenih članih.

Podatke o članih spremljamo in primerjamo tudi z demografskimi trendi v naših okoljih, vendar pri tem še vedno upoštevamo, da je dejanskih uporabnikov knjižnice, ki nimajo svoje članske izkaznice, med odraslimi precej več, kot to izkazujejo knjižnične statistike. V času epidemije je po naših opažanjih izposoja knjižničnega gradiva med občani močno porasla, česar pa ni mogoče meriti, ker se ne evidentira.

- V letu 2022 se je v primerjavi z letom 2021 **število prireditev in dejavnosti povečalo za kar 87 %, obiskalo pa jih je kar 2,3 krat več udeležencev.** Samo za primerjavo: številčni kazalci so se skorajda vrnil na kazalce iz leta 2019, ko je bilo vseh prireditev 295; za otroke 224 in za odrasle 71. Obisk prireditev pa: 5.085.

V letu 2022 je izvajanje dejavnosti in prireditev epidemija Covid-19 in z njo povezani ukrepi okrnili v prvih dveh, oziroma treh mesecih. Po prenehanju pogoja PCT 21. 2. ter po prenehanju ukrepa obveznega nošenja obrazne zaščitne maske 14. 4. je knjižnica prireditve izvajala brez omejitev. Seveda ostajajo v knjižnici tudi v času prireditev osnovni ukrepi za preprečevanje okužb: zračenje, razkuževanje rok in površin, priporočena razdalja. Smatramo, da so ti ukrepi v danih okoliščinah zadostni, saj tudi med zaposlenimi ne zaznavamo večjih tveganj za okužbe.

Pri izvedbi dejavnosti smo ohranjali ali ponovno obudili sodelovanje z zunanjimi inštitucijami, društvi in posamezniki. Povabili smo kar nekaj gostov, ki so zanimivi za širšo javnost. Obnovili smo program za osnovnošolce in tako privabili v knjižnico več razredov iz vseh osnovnih šol našega območja. Predšolske dejavnosti smo izvedli za več skupin iz vrtcev. Precej prireditev in dejavnosti je bilo povezanih s projektom Čebela bere med in Moč dreves, ki sta se v letu 2022 tudi zaključila.

V sklopu promocije knjižnice smo izvedli dve dejavnosti, ki sta izredni – povezani s selitvijo krajevne knjižnice v Vuzenici: živa veriga in selitev z nahrbtniki. V obeh dejavnostih je sodelovalo skupno skoraj 600 oseb, ki jih v statističnih podatkih ne izkazujemo, kot še nekaterih drugih promocijskih dejavnosti ne (decembrske dejavnosti na bazarjih v občini Muta in Radlje ob Dravi), saj so priložnostne in ne del rednega programa knjižnice.

Za izvedbo vseh prireditev smo v letu 2022 porabili 13.459 €, v letu 2021 pa 10.279 €. Vrednosti postavke so v teh letih višje zaradi omenjenih projektov, ki so sofinancirani s strani evropskih in republiških skladov. Vse dejavnosti so načrtovale, izvedle in organizirale redno zaposlene delavke.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

- **Kadri:** za izvajanje takšne knjižnične dejavnosti, kot jo predvidevajo zakonske določbe in bi jo naši občani morali imeti, bo v bodoče **nujno zaposlovanje novih strokovnih delavcev**. Poleg direktorja in 0,8 računovodsko-administrativnega delavca je zaposlenih 5 strokovnih delavk in se število ni spremenilo od leta 2017. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in kadrovski načrt, izdelan na zakonskih podlagah (zakon in pravilnik) predvidevata 7 strokovnih delavcev, torej je dejanska kadrovska zasedba 71 %. Zaradi tega je razumljivo, da ne moremo izvajati več strokovnih del, med katera spadajo intenzivnejši prispevki stroki, primerno izvajanje domoznanske dejavnosti, bolj načrten in učinkovit razvoj ter izvajanje dejavnosti za spodbujanje branja in aktivno uporabo knjižničnih storitev ter optimalnejša odprtost knjižnic v mreži. Tudi v letu 2022 so razmere, povezane z epidemijo Covid-19, še vedno vplivale na delo zaposlenih: preverjanje PCT, nošenje zaščitne maske, opozarjanje na razkuževanje rok, varnostno razdaljo.
- **Strokovno bibliotekarsko delo** je tudi v letu 2022 potekalo v okviru potreb in možnosti, ki so podane s številom in strukturo zaposlenih strokovnih delavcev. Veliko dodatnega strokovnega dela je bilo opravljenega pri načrtovanju in ob preselitvi knjižnice v Vuzenici. Predvsem zaradi spodbujanja k naročanju gradiva po spletu je bilo v letu 2022 še vedno več pozornosti namenjene izdelavi različnih seznamov knjižničnega gradiva v katalogu COBISS+.
- **Prostori knjižnic** so s preselitvijo knjižnice v Vuzenici povsod na našem območju ustrezni. **Oprema knjižnic** v vseh naših enotah ustreza izvajanju dejavnosti. Sproti se preverjajo potrebe in načrtujejo izboljšave ter racionalno posodabljanje opreme. **Posodobitev opreme:** v letu 2022 smo kupili televizor in napravo za tiskanje in preslikavo gradiva za uporabnike v knjižnici Podvelka ter dokupili najnujnejša osnovna sredstva s katerimi smo zamenjali staro in pokvarjeno opremo: 2 monitorja za zaposlene. Nakup smo financirali z namenskimi sredstvi Občine Podvelka in z lastnimi sredstvi ter iz presežka prihodka iz prejšnjega leta v skupni vrednosti: 1.771,39 €. Kupili smo tudi opremo, ki zaradi nižjih posamičnih vrednosti spada pod drobni inventar in služi za izboljšanje delovnih procesov ali kot nadomestitev izrabljene opreme: otroška lesena kuhinja (projekt Komunalna čistilna naprava Ožbalt), kovinska lestev, adapter, promocijski pano za otroški oddelek in otroški stolčki v skupni vrednosti 975,34 € in je financirana iz prihodkov za delovanje knjižnice.
- **Rezultat finančnega poslovanja:** rezultat poslovanja tekočega leta je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 263 €** in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta. Za delovanje knjižnice smo v letu 2022 prejeli (sredstva občin ustanoviteljic + ministrstva + lastni prihodki) **284.637 €**, za nakup knjižničnega gradiva **59.207 €** in za nakup osnovnih sredstev **1.771 €**. Največji del prihodkov je knjižnica namenila za stroške dela: **218.760 €**. **Finančni rezultat glede na finančni načrt za leto 2022:** glede na predviden in usklajen finančni načrt za leto 2022 smo porabili manj sredstev od načrtovanih na postavki plače in nakup osnovnih sredstev ter več sredstev od načrtovanih na postavki programski stroški in nakup knjižničnega gradiva – razlika je financirana iz lastnih prihodkov knjižnice. Povečani stroški na obeh postavkah sta posledica previdnega načrtovanja, saj so lastni prihodki v tem obdobju nepredvidljivi in zaradi optimalne izvedbe projektov Čebela bere med in Moč dreves.
- **Ocena poslovanja na podlagi ocene delovanja notranjih kontrol, notranje revizije in nadzora zunanjih organov in inštitucij:** ocenjujemo, da vzpostavljene notranje kontrole na vseh področjih dela in poslovanja dobro delujejo. V letu 2022 nismo naročili notranje revizije, s strani zunanjih inštitucij pa so bili v januarju in februarju opravljeni trije pregledi, v katerih so

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2022

različne inšpekcijske službe preverjale izvajanje ukrepov za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom COVID-19. Vsi postopki so se zaradi ugotovitve, da so ukrepi izvedeni v skladu s predpisi, ustavili.

- **SPLOŠNA OCENA POSLOVANJA** z vidika zagotavljanja pogojev za izvajanje dejavnosti s strani občin ustanoviteljic: Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami v Vuzenici, Muti, Podvelki, Ribnici na Pohorju ter z izposojevališčem na Kapli je v letu 2022 v okviru danih možnosti in sredstev prilagodila načrtan program dela in ga izvedla, kolikor in kot so razmere, povezane z epidemijo Covid-19, dopuščale. **Vse občine ustanoviteljice so prispevale svoje pogodbene deleže za nemoteno poslovanje knjižnice.**

Tudi v letu 2022 moramo pri analizi in predstavljanju kazalcev o uspešnosti knjižnice pri izvajanju knjižnične dejavnosti upoštevati omejene možnosti zaradi epidemije Covid-19. Po dveh letih nenehnih prilagajanj knjižnične dejavnosti z ozirom na ukrepe, povezane z epidemijo in spremenjene potrebe uporabnikov, je kolektiv knjižnice postavljen pred nove izzive: kako ponovno približati knjižnično ponudbo in prepričati o koristih branja populacije, pri katerih je upad obiska in izposoje gradiva najbolj upadel. Rezultati v letu 2022 izpričujejo, da je ukrepanje knjižnice ustrezno.

Če povzamemo vse obravnavane parametre: obisk knjižnice, izposoje gradiva, število novo vpisanih članov, gibanje števila aktivnih članov ter dejavnosti in prireditve ugotovimo, da **se je interes za obisk in uporabo knjižnice ohranil in pri kazalcih izposoja gradiva, število in obisk dejavnosti ter število novo vpisanih članov, celo izboljšal.**

Ob rednih nalogah za zagotavljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe smo bili v letu 2022 postavljeni še pred določene izjemne izzive zaradi zakonodajnih določb, izvajanja projektov ter prilagajanja zaradi izjemnih okoliščin. **Gre za izzive, ki so zaznamovali leto in po katerih bomo leto 2022 ločili od drugih. Posebej smo ponosni, da:**

- smo učinkovito sodelovali pri preselitvi knjižnice v Vuzenici in smo v relativno kratkem času pripravili knjižnično zbirko na novi lokaciji za ponovno odprtje in delovanje v izboljšanih pogojih,
- smo uspešno izvajali in zaključili projekte, ki so bili sofinancirani iz evropskih in republiških skladov: Komunalna čistilna naprava Ožbalt, Čebela bere med in Moč dreves,
- smo oblikovali nove in prilagodili obstoječe aktivnosti za posamezne ciljne skupine uporabnikov za približevanje knjižnične ponudbe.

Številne nove izkušnje, znanja in vedenja preteklega leta bomo upoštevali pri nadaljnjih prilagajanjih knjižnične ponudbe in jih uporabili pri načrtovanju sprememb knjižničnih storitev. Osnovna knjižnična dejavnost, ki je usmerjena v spodbujanje branja, pridobivanje znanja in v razvoj raznovrstnih pismenosti bo za učinkovito realizacijo v prihodnjih letih morala vključiti nove pristope in načine dela z uporabniki. Poleg zagotavljanja ustreznih kadrovskih, prostorskih, tehničnih in vsebinskih pogojev, bo za učinkovito in uspešno uresničevanje nalog knjižnice kot javne službe potrebno zagotoviti ustrežnejšo podporo na področju informacijsko – komunikacijskih znanj, veščin ter opreme.

PRIPRAVILI:

Slavica POTNIK, direktorica
Danica LADINEK, računovodja

